

Quis Capitevit

no 1

De que tempo
suavem

Fanta en tres actos
i un epilogo

1923 - 1931

Permatpos

Adela

Teresa

Maniàngela

Julia

Gabriel Sabat

Trine Barriet

Selastia, l'ordenant

Jalsi, l'home de palla

Juan Catal

José Montanyà

Ernest Garcia

Marcet Torrent

L'General

L'Adjutant

Un muric

Quatre senyors de les forces vives

Quatre obrers

A Barcelona

de l'any 1923 al 1991

Art Primer

L'excusa: Som a la redacció de "La Veritat",
 diari del matí. Una redacció or per-
 sone un home independent; sense, en
 casa que molt ciutadans pocs no ho veuen
 un xic de respecte, senyors i senyores. Muxic de in-
 lenci. L'altre el ~~per~~ pegea pue entrem a la sala
 d'expectacles i ocupem el seu lloc sense fer veure,
 sense tenir, sense parlar amb el vegeu o vegeu
 del costat. I, vhe tot, el pegea pue ripir in a
 lloc quan v'aid epui et teto. He rat apuert pe-
 tit sacrifici la redacció d'un diari pue, per deu
 centims humilitissims, es dona fetes les opinions del dia
 que despus a vortet podian apropiare i lluir al tram-
 ra, a casa, al cafe, a l'oficin.

"La Veritat" es un diari d'apuert que haou veue-
 na independent precisament perquè sempre depe-
 nen d'algu. La sala de redacció de "La Veritat" es
 ampla, gran, moltada amb un cert confort que no te-
 nen els diaris de combat. al fons hi ha un balcon al
 camer, que permet veure - un xic allunyades perquè es
 tracta d'un camer modern - les facanes i balcones
 de les cases del davant. a la dreta hi haou dues por-
 tes: una a primera terrer, per on entrem es pue
 veuen del camer, i una altra, més al fons, amb
 unes fleres damades que s'arisen: "secretari de redac-
 ció". a l'esquerra, en front d'apuert porta, una at-
 tra, també amb les seues coneguent fleres: "Succ-
 ció."

fu mig de la sala, de dalt a baix, una gran tau-
 la-pupitre, amb el ritruet necessari, damunt la qual,
 molt baix, penja un aparell electric de veis fleres.

amb pantalla de ved. renda. at. utre, altres dos
 aparells, en forma de ~~plata~~ bols de vida, i altres per
 unes cadenes d'armades. a les parts esquelles
 d'altres penjats. - alguns d'ells penjats i molt justifi-
 cadament - que ho veu en totes les redaccions.

Les cadenes necessaries.

Un penjat-robes de pell en un recó, a primera ter-
 me, de la sala. Un telèfon.

partant i di' est i' v' l'ei 5
una malament.

Gabriel, en entrar, pre-
deia el barret al penjero co-
bet.

Gabriel: Ho hi ha cap carta per a mi?

Sebastia: Ho, no veig ~~cap~~ carta.

Gabriel, com per a ri mateix, amb alegria: Així, n'estic!

Ohe et calaix del meu penjero,
ten unes quantes.

Sebastia: Pot per arri per la partia café?

Gabriel: Ho, Sebastia, franc.

Y afepeix, veuenent -

Sebastia: Botem a mig mes, Sebastia.
Hi, te rasi, pseudonim. Jo no me'n recordava.
Botem a mig mes.

Gabriel: Jo v'han acabat el llexat, la bona vida, el café.
~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~
per a Barcelona me
pot el per a mig mes poden prendre café.

Sebastia, molt convenent: ~~per a Barcelona me~~ ~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~ ~~fora de casa~~
hi ho veu.

Per ritenci -

Y ara per parranè?

Gabriel: Sense prendre café?

Sebastia: Ho! amb això del cop d'estat.

Gabriel: Ah! Res. Ara no parranè res, després es el país
on, amb cops d'estat o sense, ^{copat} mai no parranè
res!

Sebastia: Jo per fins me'n hauria alegrat!

Gabriel: Perquè?

Sebastia: Perquè un veia per ara podria tenir un
apertor sobre un altre.

Jabriel: Ca, home! Pua, manament el mili-
tari, em faria anar d'uniforme a tot!
Sebastià: Si pue es divertim, dross! Tant sabia
que em hi anava vestit d'aquesta manera,
que sembla que em portia a fer la primera
comunió!

- Tindre a l'interior. Se-
bastià surt per la porta de
la dreta primer treme. A
poc tana a entrar a com-
panyat d'Adela solista
ex una vegada. Diplomista
et, et-separat, intel·ligent,
competitiva i senzilla - la
senzilla ex la veritable dis-
tinció - no v'assemble en
rèt al seu pare, el senyor
Bartholomé ^{Ramil}, propietari de
"La Veritat". Tant pot te-
nir divuit anys com vint-
i-tres. Prouem, me polide-
ta, no esbrinar-ho. A veig
a més, em es indiferent
perquè home no te es anys
que hi atiquen la partida
de naixement, i no es pue
representa. Vertic una traps ^{ula} vestit
d'estiu, i no es venent, - em
staura pue for venent - de
crepò de xim. Capell, guants,

etc.

Pu entrar, Adela sa-
luda amb una lleu in-
clinació de cap. Jabriel
enrepen de la mateixa
manera. Sepul es porta a es-
civir.

Sebastia: Et seu papà encara no ha vingut, sempre
la Adela. Ho veo mai tan aiat. Si vol pas-
sar al seu depart... Estaré més bé...

- Va a obrir la porta de
la direcció, que es la de l'aparcament
l'expressament

Adela: Ho, hi fa massa calor. Estaré més bé aquí.

Sebastia: Com aquí es la sala de redacció: hi entra

Adela: tot-hora que vol...
Hilba: així no m'agrada tant. Altament,
si el papà tépa massa me'n agrada sense ven-
re'l. Però que s'és per atter em he pujat a
descañar.

Sebastia: Sí, es clar... Si la senyora Adela no te s'és
a manar-me...

Adela: R'et, Sebastia.

Sebastia: Amb et seu penins, dues.

- J'ent per la data pri-
mer tema. Però paur
heu. Jabriel deixa d'escrivir
re, v' aixec. Adela v' apre-
pu. J, silenciosament, sense
una paraula, el jref v'
abaster.

Perquè ella es desfa
 del trastos d'ell, i dir,
 amb una mirada pu-
 nça al seu estatx entorn

Adela: Qui, si estàs veia aquest home, t'ordenava!

Jabriel: Ho tinguis per.

Adela, que no està del tot tranquil·la: Vol dir?

Jabriel: Ja estàs fent habee vist.

Adela, fent-se encara estenudida: Ara ?

Jabriel: Ara o altres vegades. Però no t'entendràs: ~~una~~ una senyora
 una senyora de la casa. És la i es diu. És l'home més discret
 de la redacció. Ho diràs res.

Adela: M'estàs seguint?

Jabriel: Seguir. Ja t'he dit que et veia. Y em te reuer-
 patia. Però si fos dolent, tampoc no diria
 res.

Adela: Ho!

Jabriel: Ho. Perquè com et teu pare et seu paper
 poc, v'alegraria que un pobre periodista re-
 duís la filla de l'amo.

Adela: Però et que tu, tan com reduir-me. //

Jabriel: Quina cosa així.

Adela: Doncs tu no m'has reduït pas.

Jabriel: Però estàs v'ho pensaria. És a part te et costuma
 de pensar unes anats malament que te.

Adela: així si fos dolent. Però et veia.

Jabriel: És la. Però el veia també t'entendrà una ho-
 ra tanta. L'hora tanta del veia et la de la
 dolentia.

Adela: Y si hi regalettim alguna cosa per a que
 callés!

Jabriel: Potser v'ofendria. Y hi no v'ofendria, et veia
 utenci, la veia d'encara ja no tindria cap

meit.

Adela: ai, Sen me! Quan v'acabaria aquest cop!

Gabriel: Separament et dia pue ent caser.

Adela: ¿ puec arriar a aquest dia?

Gabriel: Ho ho si: ~~no arriarà~~ Moltet vegades pens pue no arriarà mai.

Adela: Ho ho diquit això!

Gabriel: ~~Diu et puec~~ Dona-ho per no dit, diu.

Adela, despres d'un moment: Mire pue haber-los d'amar! Ho fere iet solent!

Gabriel: Per això pensament ent hem d'amar.

Adela: ¿ si fogiem?

Gabriel: Spa un retam pet diari, peio et teu pare no ent l'apraia. Altraent per a ffer es necessaria una cosa molt important.

Adela: Diner?

Gabriel: Que et intel-lijent! Diner, si. ¿ si...

Adela: Hi si.

Los

- Men pensu hem -

Peio poter en trovariem.

Gabriel: Cà! De diner et pue ~~no en tenen~~ ^{no en tenen} ~~no en troven mai.~~ ^{no en troven mai.} De diner ~~no en troven~~ ^{no en troven} et pue si en tenen.

Adela: Diner pue ferem?

Gabriel: Et pue hem fet fins ara: estimar-los i et ~~tenir~~ ^{tenir} puec.

~~Gabriel: ~~¿ puec arriar a aquest dia?~~~~

Adela: ~~¿ puec arriar a aquest dia?~~ ^{¿ puec arriar a aquest dia?} ¿ puec?

Gabriel: Et pue ripui. ¿ esperar-los amb cratge, amb ~~la~~ ^{la} roca una riata als flais, amb la repare.

tat que no s'ha d'animar res ~~de~~ de
Solent. Que et penses que es pot tenir espe-
rança? Sobretot d'aquells que ja no esperen
res.

Adeta: Sí, potser tinguis raó. * Com sempre

Jabriet: Ja veig

Adeta: Però no em convenia

Jabriet: ¿ això?

Adeta: Perquè no es mena res que perquè conven-
en una mica enunciat.

Jabriet: Enunciat de mi?

Adeta: És clar.

Jabriet: Beneit ripudia aquest llapis que s'abell
dir en un tan breu temps.

Adeta: Ves, ves, trif, que et puc dir patra no es
pat per a estar atipat!

Jabriet: Som joves, ens hem extenuat, i no puc estar
trist? Vaja, no diguis besties!

Adeta: Però i et puc haver de thitar?

Jabriet: Que això som joves.

Adeta: ¿ et puc haver de ofia?

Jabriet: Que això ens extenua.

Adeta, després d'una pausa: Perquè no ho deu-
rà voler la meua família que em casti?

Jabriet: Que et casti, ja ho ve. Co puc no ve
que et casti amb mi, ¿ ho comprene perfec-

De totes maneres, tenir una solució, una solució molt romàntica.

Adela: ~~Sup agra de veure?~~

Jabriel: ~~Ho veuràs nos romàntic, així veuràs.~~

Adela: ~~S'agra puc?~~

Jabriel, equivocament patètic: Et veuràs!

Adela, aïm un caput: Però jo no veig veure tan bé!

Jabriel, abraçant-hi: Hi jo tampoc! Ho veig que un cop mort jo no podria estimar-te més?

Per tu faré tot el sacrifici: fins et de no veure-me. Supers d'un moment fins et de veure'ns el dia.

Adela: Que te'n volies anar?

Jabriel: Sí...

Adela: Perquè?

Jabriel: Perquè temo que l'orientació ^{del} ~~en~~ dia del teu pare no serà cap pràctic. Per, amb el cop d'estat d'aport general analfabet, ~~aporta~~ ~~serà~~ ~~aporta~~ un producte de sabre que, u'estic repen repen, ^{ni anirà fer-te} ~~no anirà fer-te~~ ~~cap pràctic~~.

Adela: Jabriel, per Déu! Ho te'n ^{rapit} ~~anirà~~ pas!

Jabriel: Ho, no me'n aniré ^{no} per comptança't, perquè ja t'he dit que per tu se capaç de tot el sacrifici: fins et d'estar en un dia que et pagaria a la te ~~de~~ dictadura.

Adela: Tan repen u'estic? Jo no hi entenc en polí-tica... Quin orientació te el dia?

Jabriel: La que repen temint. et-lab no amb el que ~~no~~ manua, repen puc repen, i ara et

qu'it per defensar la libertat?

Adela, uost' espantada. Promma que no ho sap ja'u tot això!

Jabriel: Ja ho saben. Però es pensen que he cambiat, que he presat reny i reny per bon camí.

amb sarcasme

¿ d' això en diuen al bon camí!

Adela: Que diguin et que vulguin, Jabriel! Ho és ara ho pui et deman que tinguis reny. T'has de quedar! T'has de quedar per mi!

Jabriel: En quedari, no tencis. Però ja v'encaneiran els de tenir in.

- A l'interior v' veix en les veus de Sebastia, l' adunada, i Joan Caral ~~Caral~~, et directe de "la Teitat" -

Sebastia, a prout cilt, deide diuf. Patti, patti Caral ~~Caral~~!

Joan, Caral deide diuf: Que un apust cilt? Que ~~est~~ ^{es} ~~per~~ ^{peru} per ve ut?

Jabriel: Et directe.

- Ben rapidament a Adela: v'atten. Adela, deide, es pta et quant, v' auenja direu- tament et magre' ha' se. Puteu Sebastia, i un xic impuist, i Joan Caral ~~Caral~~. Et directe

Cap-002(17) 15
de la Teintat = ex un hunc
pist, impersonal, ei matre
veth, ei matre pve, d'ex-
pressio una: per intel-lijent.
Tertiu una tupo de vaxa,
o vob que ex un altre
semblant bona però que ex
pota amb negligencia.

Joan, a Sebastià: Però perquè em repueix? Què
pensa que no se'n d'eu?

- Sebastià, ja t'he dit
l'altre dia, et retien -

Adela: Ah e vete, reugete Adela? Espera
Cameu va, reugete Joan!

Joan: Molt enfinat, molt enfinat! Això et teni-
ta! Si em vots veure a mi, no es cas
amb cap perdista.

Fabriet, en ven veixa: Jolista!

Joan: Que potser esperes el teu paper?

Adela: L'esperar, però m'he cansat i me'n vaig.
Tot he tingut d'aprest pve, que m'he fet
companyia.

Joan, adonant-se de Fabriet: Ah, Hi havia en
Adela: Però no he estat una companyia massa
divertida. Ho he aixecada fribè no ha aixecat el
cap del paper.

Joan: ~~Però~~ l'obligació d'eu, m'hi, m'he t'he a pve r'p' tan t'he
Fabriet: M'ha de pedurar, però etic molt enfinat,
molt enfinat. Si em vots veure a mi, reugete

matí.

Jabriel: Que es depen del matí?

Joan: Que es depen de miopie. ¿no adueto flitros?

Jabriel: tota be, home. Ho veu fadi per tan poca cosa.

Joan: ¿la reugete pue ara fa un casament en a-
pui, rap pui es?

Jabriel: Ho es indiferent.

Joan: Es la reugete Adela ^{Bevil} ~~Karlshausen~~, filla del nos-
tre prop avó.

Jabriel: Tot diu de l' avó del diai.

Joan ^(ridant): ~~frases~~ Tot diu et pue mill diu. ¿rápida: en-
tendi que a una reugete se li parla en frase
mes correcte.

Jabriel: atent-se atten regard: fuyr Carol.

Joan: Sí pui.

Jabriel: Apui hi vine a fer de periodista: us a rebre ent-
ni aprendre les maneres de tractar reugetes.

- ¿, sense fer-ne un cas - y
pot a començar. Joan es
guerd, del parer, sense
saber pue dir. No xic veu,
acompañat tant mit-hi fan-
re i dir, mentir en cas
un ipse -

Joan: Be, home, no s' ho puen així que us el vltim ofe-
re.

Jabriel: Hi es ha ofe. Però es pue a regardes te un cas
de pui ten extrany.

Joan: Se'n ha de fer caser: la impietat, la res-

responsabilitat... ¿ que pue parlo de responsabilitat: que ha vingut talvi?

Jabriel: Et directe de patla? Ho, no ha vingut, l'altre denonciat?

Joan: S'clar. He'n vaig a fumar allà dintre.

- Pobra un timbre. Com pareix Sebastià -

Leschi, puea vingui et reuyn talvi, pue no 'arriu immediatament.

Sebastià: Quins Pustoi: qui es et reuyn talvi?

Joan: Et directe

Sebastià, molt extravagant. Et directe! Però no et vint et directe!

Joan: Et hi haue do. Et reuyn talvi es el de patla.

Sebastià: Si, sap: et pue paga el stat medical, y ^{com} ~~est~~ el coneix eè?

Joan: Ve mal vertit, molt mal vertit... ¿ et deu talvi? Què? L'hi ratifit?

Sebastià: Po, si, reuyn. Què no ee deu estar et ell.

- Joan enter a la porta de la duta. Sebastià, molt indignat, deu referint-se a Joan -

J'ha fixat amb pinu tò em tracta? ¿ et un pe tot!

Jabriel: Naturalmente. Si no ho tot, no et tractant ^{ai} ~~aj~~ veritable reuyn tracta ve el reuyn inferior.

Sebastià: Si ^{sense} ~~no~~ ^{sense} ~~for~~ aquest uni pue, ^{sense} ~~cap~~ ^{certa}

nas tot; me tie via-
viri. E fatri, l'home de
palla. fabiul: sebastia l'ay-
fuerda ex l'any at.

Fatri: deide la hienda de la porta, peue arenca: Bous
tendes

Sebastia: Qua atue dia.

Fatri: Sipemira: no roc pas cap porta ... E a die, peue
si pue ho roc, peis des pue no proen deu deu
caritat. Qua die fatri...

Fabiul: ah! futri, fatri et fave. Segui.

- L' ofereix un peunt,
pue fatri accepta. Sebas-
tia ex utir.

Et seupr Casalt l'esta esperant.

Fatri: Et seupr Casalt? Qui es et seupr Casalt?

Fabiul: Et directe de la veritat:

Fatri: Et directe?

- tas - troune. 7 afegix.

Be, si: ex dar... La directe de veritat,
jo me exie pue peis chia veure en et se-
upr habitant, et propietari.

Fabiul, airecant-re: avant a la porta de l'edifici, peu
la puat despareix: Et mateix podia inspeuar-lo.

- Non pau. Fatri esse
un pro de tatac a la porta.
Ho et trou. Peis ven et ex
pue, tot just emencat, la dei-
xat fabiul en un estru.
Mira at seu edifici peu

Jabriet: Pot dir? Et reuyn a Catala?

Jabri: Si, et reuyn a Catala, que es la parran me dice-
ta de la recitat = y li veij a die una altre
era: et ho rap.

Jabriet: que te ven dir...?

Jabri: hi.

Jabriet: y la ven fith...!

Jabri: hi.

Jabriet: Ho pot ser! hi sempre parlo de t'haure de
i de t'honra!

Jabri: Precissament aquest son el que en parlo: et
que no es podes parlar.

Tot això no hi ^{de} ~~parlo~~ ^{de} ~~parlo~~ per a aquest de xafarde-
ria: hi ^{de} ~~parlo~~ ^{de} ~~parlo~~ per a veure me de la histò-
ria que li he fet.

- Jabriet ~~veuen~~. Jabri ofeix -
pauca.

Vostè ja deu saber per ve jo.

Jabriet: M'ho pens.

Jabri: Ho endarina. y com que ho endarina, t'ho veu
demana que, si veuen algun article me al
diari, no ho faci math tot.

Jabriet: Ho teniu. po, no. Pens, escolti.

Jabri: Digui.
Jabriet: Que no ofeix et diari a vostè?

Jabri: Aquest, no. Per se un ent respecte, rap? una
entra pr.

- Jabriet ~~veuen~~
- Jabri ~~veuen~~

Josep Mota l'home a ex alt: pium
com una canya. Tertre me-
pre de neure, com que aca-
to d'entendre la un figura del
manegada, ja tista de ri. Va
tot afeitat, pata es cabells elen-
xinats al uix del cap creu;
i, per a deuen-se mes impur tan-
cu, ~~excess~~ per a pesar de
que no en te necessitat, pr-
ta ulls: ulls d'apertat ~~se~~
rodres armades en carei. Ser-
t el critic teatral del diai.
Però a mes a mes fa vers i ser-
mes en castella, per que - a
pejar d'haber nascut al comer-
de la Tapineu, - dice que el
castella no es pou fi.

l'home l'home ex un altre infe-
lic. Te un cap pret i anelo-
nat ^{que} ~~no~~ hi serveix per a
potar-se et banet. També es pre-
ta, però amb aprenants: poeta
surrealista. Da un nom de
com que ell en dia vers i per
inici no entea: ni ell. Al dia-
ri hi fa les crítiques musicals,
- sense saber que es un hà be-
mot - i homa dia si cobra es elo-

pit. J'pue, p'mau = re-
fente = algú et perp'el
no paga. A mes a mes, et
sech' ind-

José: Rét, home: et v'ert ben d'esser municipal, m'ra.

Urene: Com?

José, que atencat mes lo veu: Que ben d'esser municipal,
m'ra

Urene: Ah, no! Això ens va ve en temps de feine-
rà, Maregall: altres putefactes. Però ara? Per el
municipal ho ha vent tot.

José, que parla sempre en tò r'hemme i doctrinal: Si no vull
par dir en català. En català no hi ha unitat
ni municipalitat possible.

Urene: Municipalitat? Parlar de la terra veutaria?

José: No! Parla del veu.

Urene: Veus? Això ja es una altra cosa, veutari n' es,
fens veuació.

José, indignant: No v'hi pot parlar, veu! J' pensar p'ue
amb aquest veuera t'heu fet ciutic municipal!
Això unis parlar a f' e veutat:!

Sabriel: No se't veu mai. No a les estances.

José: Per far de veueria. L'ha molt enfeinat: heu allò
entertèu a un drama de pageses del M'ra...

Sabriel, extranyat: En català?

José, paucet (stès): No!

Sabriel: Far ve. Far ve' ex'icint el fens, dramas en català
t'ha' es fens dramas: s' ho agrairé Catalu-
nes.

Urene que ha exollat molt atentament parant l'o.

ullha: que per casualitat ha pogut atabentar-se de
 ço que parlaven. I estrena 'l a Madrid, que, per les
 maditents, ja facien bona.

José: Que adreiteix que partem ràpid en n. L'únic mal-
 ta amunt per a que pugem fent-se en les vint-i-
 tres hores

~~Lluís: I tant amunt! Com que et palleu mi' home
 dit que t'ha de prendre la vida amb exa-
 la!~~

Jabriel: Ho t'has d'esperar, home, no t'has d'esperar.

Lluís: Ho, no et podria enviar. Ho t'era fentem
 mica d'enviar

José, per Lluís: És desesperant! Tot ho enten al revés!

Jabriel: Com preta, ja es perdurats, no que es t'envi-
 vegin. Ara, em recetais, si. Com recetais ten-
 xia té raó Lluís: no hi ha qui t'iguali.

José: Sabem que ni estem empixant amb tant repre-
 fer-me pot nos ho de recetais? Se faig, mes
 no en soc.

Jabriel: Et et, u'et, fins que vint epurats i vint soldats
 ço que no et.

Lluís: Com preta no es faig que parisi a l'histo-
 ria.

Jabriel: Però aconsolat: hi passaries com recetais!

José, et just la home no la cap guai: Bah! heu dos
 indocumentats; no cat fer-me cabal de les
 vint-i-tres hores.

Jabriel: Bah, em perdones la vida? Seiaies, Lluís!

- Li fa un acata-
ment de edunisa slem-
citat. Urene: Jabriel
ruca. Jabri, l'home de
patla, trouin.

Urene: Ho hi ha cap sentu pu a mi?

Jabriet: Això a l'ndeuant.

Urene: Ho hi ha un de França?

Jabriet, excitant: Ho! Que ho pauptit a l'ndeuant!

Josep, qui, ptè de rauc, apropita l'ocasió pu a veure
se: Sue sembla, no, que ari está de pega.

Urene: Quèròrdia Ho F'antene.

Josep: Qu'está de pega! Que ari no s'ha sent cap
sentu ni cap empustari enriante apuells litle-
tes que de tan en tan s'curien.

Urene: Això no m'ho diat at cauer!

Josep: Ho s'ho diat at cauer p'p'ie cam p'ue et met
hauria de cuidar: s'aveyengien.

Urene: Ho em pots dir res p'ue em p'p'ie aveyengien.

Josep: P'p'ie tout h caer m'ott p'urinda. P'is p'ue
h'ua.

Urene: Ho para res! Soe un citie homat!

Josep: Se p'ue vivies hi p'ottis un citie homat?

Urene: ¿ tu? ¿ tu acub h secretari de l'associa-
ció! Ho te s'han donat pas pu h tem in-
tel-higenc! Te s'han donat pu h tem
barr!

Josep, apressiu: Això no s'ho p'ueuts, ho sent?

Urene: Ho t'uy d'auy h'uy p'ntareu ap'ulla epidemiu

d'encefalitis letàrgica!

Josep: I ser tres cètiques curicals, tu que no saps dis-
tingir un dò d'un là, entre molts de puerils.
- sempat de diuers -
als empresaris.

Urene: indignat jo?... Has dit que jo...?

Josep: Sí, home, sí!
- sempat de diuers -

Urene: Això és un insult! Nom s'aporta a la crítica! El que
és això no ho fem el crític!

Josep: Els altres, no; però tu, sí

Fabriet: Be, ~~havia~~ ^{vaja}! Ho és enfaden, no veieu, això
no és un sofista.

Urene: Que dius! Que t'aporta marçip?

Fabriet: Nom em semblant.

- Letor Manuel Tomats.
És el redactor suplent de
"La Veritat": jupiet, veltu-
patis, x enaire. Sempre fa
brouer, una broua de sal-
ta tautell. És un molt
viri però en el fons és
un infelicit. És jire. T'ortex
inestament.

Manuel: Hola, xists! Què passa! Que em aprestes?
Això no sembla una redacció! Sembla un camp
de futbol!

Juan, per la porta de la ^{secretaria} ~~del~~ ~~separar~~ ~~tercer~~. Volem fer el
me de callar! A discutir les seves puerils va-

pin a Canadetes!

Enric, exomat, a Jabriet: Que ha dit?... fer la re-
Jabriet, repat a...?

Jabriet, rient: Hr, home, no!

Joan: A la redacció de "la Veritat" no vull excusades,
que v'han pensat que es una redacció? Qui-
na idea en tenir formada d'una redacció?

Josep: He, home, certat, dispenzi. Hr sabiem que ~~es~~ co-
ra apui.

Joan: Treballar.

Josep: Hr sabiem que treballar.

Joan: Que es un feitor?

- Tots hemineu -

Mamut: Hr: es un job!

Joan: Voté, calli. ~~franc~~

- al altre -

¿ votis també.

- ¿ desaparèix verament
per la porta de la ^{matèria} ~~substància~~
~~per arribar~~ -

Jabriet: Tat mes que no en fem cas. E un pobre fe-
me.

Mamut: apert peut s' hauria de gastar a casa re-
ra. Però em sembla que hauria davant de la
sua i la filla no uida tant. Per cert que h'hi
ha vaj to va h a casa d'una verdista...

Josep: ¿ que hi vas a fer tu a casa d'una verdista?

Enric, a Jabriet: Que diu? Que es un home de ver-

ta vida!

Jabriel: (En per certesa)

Mammet: Ho, home! Lo tracte d'una maldita que he tot et certari de vertut les seuyes... Dones, vi: en te he... hevallades hi habir he filla d'he casual, et nostre honorabilissima diestra.

~~Jabriel: ja he habir dit jo.~~

Crene, a jabriel: Que dieu? Que dieu?

Jabriel: ~~per~~ ~~de~~ ~~repent~~ ~~ment~~ ~~amb~~ una maldita a la porta ven he puat hom supota que hi ha Joan

Catal: ja t'ho exercixian!

Mammet: Nois, puier xieta! Fa volar et cap!

Josep: J ja ho veus: et pare, aqui, donant-se importancia: fent t'home bonat.

Jabriel: Lo que a peccar d'he oix a he podria ven ser un home ~~de~~ ~~bonat~~, un home no he d'esse culpable, en he d'esse responsable de les ~~seuyes~~ ~~de~~ ~~les~~ vides dels altres. En l'ambient mes peticid t'home pot conservar et un ^{degnum} ~~degnum~~. J vhe tot, et me est mateix me es que t'home d'estimar i distingir. He pels que et vollen, encara que els que et vollen signa es mes familiar.

Josep: Tots que t'ho pens massa a la valentia.

~~de~~ ~~repent~~ ~~ment~~ ~~amb~~ ~~una~~ ~~maldita~~ ~~a~~ ~~la~~ ~~porta~~ ~~ven~~ ~~he~~ ~~puat~~ ~~hom~~ ~~supota~~ ~~que~~ ~~hi~~ ~~ha~~ ~~Joan~~ ~~Catal~~ ~~ja~~ ~~t'ho~~ ~~exercixian~~ ~~Mammet~~ ~~Nois~~ ~~puier~~ ~~xieta~~ ~~Fa~~ ~~volar~~ ~~et~~ ~~cap~~ ~~Josep~~ ~~J~~ ~~ja~~ ~~ho~~ ~~veus~~ ~~et~~ ~~pare~~ ~~aqui~~ ~~donant-se~~ ~~importancia~~ ~~fent~~ ~~t'home~~ ~~bonat~~ ~~Jabriel~~ ~~Lo~~ ~~que~~ ~~a~~ ~~peccar~~ ~~d'he~~ ~~oix~~ ~~a~~ ~~he~~ ~~podria~~ ~~ven~~ ~~ser~~ ~~un~~ ~~home~~ ~~de~~ ~~bonat~~, ~~un~~ ~~home~~ ~~no~~ ~~he~~ ~~d'esse~~ ~~culpable~~, ~~en~~ ~~he~~ ~~d'esse~~ ~~responsable~~ ~~de~~ ~~les~~ ~~seuyes~~ ~~de~~ ~~les~~ ~~vides~~ ~~dels~~ ~~altres~~. ~~En~~ ~~l'ambient~~ ~~mes~~ ~~peticid~~ ~~t'home~~ ~~pot~~ ~~conservar~~ ~~et~~ ~~un~~ ~~degnum~~. ~~J~~ ~~vhe~~ ~~tot~~, ~~et~~ ~~me~~ ~~est~~ ~~mateix~~ ~~me~~ ~~es~~ ~~que~~ ~~t'home~~ ~~d'estimar~~ ~~i~~ ~~distingir~~. ~~He~~ ~~pels~~ ~~que~~ ~~et~~ ~~vollen~~, ~~encara~~ ~~que~~ ~~els~~ ~~que~~ ~~et~~ ~~vollen~~ ~~signa~~ ~~es~~ ~~mes~~ ~~familiar~~.

Jabriel: J vhatut massa a la theyeu. J he cert que poden dangar he felicitat d'una home que veu que v'han de tractar amb mes respecte.

Mamut: Be, deixeu-les enre. Això no te importan-
cia.

Jabriel: Per tu, no. Per tu sempre tenen importan-
cia la pilota i la state lladra.

Jabri: Per mi la pilota també en té, però a l'olla.

~~Josep~~ Lluc, ~~de~~ Jabriel: Que dir apert senya? Qui es
apert senya?

Jabriel: El directe.

Lluc: El directe?

- Mira a Jabri amb impu-
tinent curiositat. Després diu
a Jabriel:

Poca olla!

Mamut: Porta un reportatge sensacional!

^{mentant}
Jabriel: Tu? Ara es reportatges sensacionals recan po-
litics i tu...

Mamut: Aquí no hi ha política que sigui, ara, amb
censura i sabres al poder, el reporting serien es
amor.

Josep: I això?

Mamut: Sí, home! Contra el xut i el k.o. no hi
pot ir la censura.

Jabriel: I apert reportatge?

Mamut, treient unes puentel-les: Miren-se'!

- Després d'un mo-
ment.

Aquest mig dia es feia el Reportatge Rocamora, amb el
seu autògraf, ha portat tres minatures al pap.

Sabri, pue va anivertant-se: Qui es aquest Rocamora?

Manuel: Un pater.

Sabri: Bufa! Que pater pue te autovosid!

Manuel: Ho, home! Ho es lo pue es pater: es tracte del fet-
blista...

- Apart, amb meyo pue -

Quin ignorant!

- Se veu atre

i de l'as del fet blit!

Sabri, en veu baixa, per Manuel: Quin ase!

Manuel, es atret: Doncs vstén veure que t'han a-
gafat, pue t'han detingut? Vstén veure
pue et processaràn?

- Indignadíssim -

Quina base!

Sabri: Pepuè ho mort les criatures?

Manuel: Ho, això no hi importarà! Pepuè t'han
detingut!

Sabri: Home, no hi podien pas donar la veu de benefici-
encia!

Urene a Sabri: Que dir? Que explica?

Sabri: Que han mort les criatures.

Urene, amb horror, espavellant Manuel: Ehh?!?

Sabri: Ho: un fet blit.

Urene: ah! E delin pensar pue era pilot?

Manuel: Be, vaf, no hi ha dub! Rocamora, el
pau Rocamora, detingut!

Sabri: Però, home, pens en les pobres criatures!

Manuel: ja t'he dit que per mi això no te
importaria. El parec encara no haurien
d'estar revoltos de que hagi estat l'auto-
mobilit de Rocaura.

- Luto, per la porta pri-
mera de l'espere, Son
Cotme ~~Karl~~^{Ramit} ~~Karl~~, et per
pietari de "La Veritat":

És un home alt, gros, sense
no massa vell, però ja no
jove. El rostre pal- lid, pro-
pit; el ull un xic irritat
de cans, com el home que
ha treballat molt. Ben
vestit, no resulta cap a. alt
i pit, no resulta rà. atfec.
te de una ric. Júp utrin
i protler. L'acte cultura,
per no dir més-h. alguns
jies: aquell, apath de colu-
te... la catua, es fa una
ntenci. Luto amb el canes

X

Cotme: Bones tardes, senyor ^{proat}

Tos: Bones tardes... Com va? senyor ~~Karl~~^{Ramit} ~~Karl~~!
~~Strab...~~
- Strab..., etc.

Cotme, a Manuel: Conversa Troa Que hi ha, Torment?

Manuel: Mm com usualment, es fencia, senyor
~~Karl~~^{Ramit} ~~Karl~~!

Cotme: S'espera?

Manuel: S'espera, si.

Crosme: Hott be. Que sapí en Hra preferent, ven a la
vista. I si es tan sensacional com diu, amb prou
titulars

- Girant-se al altre costat.
Hra. que v'han quedat plets
de patine.

D'ara endavant, sempre, poca política. El país no vol
política. El país està tip de política. Sembla que, per fi,
tindrem uns homes enc... ^{eminent} ~~eminent~~ que es dipo-
sen a fer administració. Mentre ell es dedica a a.
questa tasca tant útil i necessària, notatges, es de
"La Veritat", els servirem de intertemporament, es a.
judarem. De quina manera? Vostres escrits, vostra
literatura, molts interessos amb creadors i tipus de ra-
tional. Així el pobte v'oblidaria d'ells, i ells, a les que ma-
nen, i ells, es que manen, podrien fer la seva obra pacifíca-
sha ... no: paci, paci

- Torrens esperant veure la
porta per ri entre alpi -
pacíficador, amb tota tranquil·litat.

Crene: Ho s'he enterat de res, no se' que ha dit. Te la mania de
parlar tant baix!

- V'obre la porta de l'esquerre so-
fon term; apareix par Casas -

Crosme: Hra, Casas!

- als periodistes -

I ara, sempre, es prep que ens deixin sol uns moments.
Ho se'n sapia. Experienc als ball que potser es necessitan
ie

- Entra a la direcció. Sabiel
Crene, Armel

i frop mteu per la part de primer terme es plena. Queden us Joan i Sabri. L'aireu. un moment. Truen a votie Cosme, un canet.

Cosme a Joan: Lucchi. Li tunc dit que no senti a fumer at men despat. fucara pue a la part d'ipui d'icchi, ja sap pue votie no hi ha d'entete a fer vel. Apres l'unic directe so ja.

Sabri, apart: ja son tres. A veure si ens entendrem.

Cosme: Ho et vell tanca a arisar.

[Caubiant de ti]

Ha fet l'editorial an et sentit pue sap indicati?

Joan, entupant-li unes quantet-tes: Apui et te.

Cosme, quantant-re-tes a la botaca: Serquet hi d'arise una mirada.

- Per Sabri -

¿apuest home?

Joan: Sabri Pladerath, et votie Sabri v'aireu - editor responsable.

Cosme: ah, si! Pero aiè no et pue stende. Haure d'esperar. Que passu amb votie at hall i ja et arisar.

- furtu per la part primer expena Joan i Sabri. Cosme pue un tunc re. a pareix felastia l'ordenament. Cosme li diu, autitaxi.

Que passin apuell reussit.

- Separació es utilitzar
i a poc a poc a camp-
nyat de Quatre reunions
de les francesives. En con-
trast amb ço que representen,
cal dir que fan l'efecte
que en els no hi ha res
ni. Tipicament són de ben-
pet tipus, molt ~~amb~~ ~~de~~ ~~un~~
xíc a través de la caricatu-
ra. Freqüentment, sobre ineq-
uilibri, precaritat defici-
entíssima.

Come sent al seu en-
contar.

Comme: Seguir, seguir. I persistència - una mica de
retard a la sala de redacció

Seguint la Directiva:

Et veuen després es mes luxos, mes confortables,
però hi fa una calor extraordinària. Hi ha una
ventilador, saben? però veig voler que hi ha una
ventilador potentíssim, el veig de tots, i que
de "La Veritat", i perquè l'espero hi tinc in-
tenció sempre hi ha algú que es fa una pub-
licitat.

Seguir primer, amb atenció. No, no es veu bé...

Seguir segon: No veu de compliment...

Seguir tercer: després ja estem bé.

Seguir quart, amb riure que el altre: amb la salut
no hi fem bones.

Cosme, constant en matèria: Hi amb la salut, u
amb la situació/
sempre primer: amb la situació menys que amb la
salut.

sempre segon: la situació es greu.

sempre tercer: Molt greu!

sempre quart: M'adhereixo.

Cosme: Però no es desesperada.

sempre primer: Què hi voté ho ven així...

sempre segon: ... es que no deu ser desesperada

sempre tercer: Ho ho deu ser.

sempre quart: També m'adhereixo.

Cosme: fiances, sempre. fiances per la confiança que em
demostren.

sempre primer: Tinc una fe absoluta en el meu mè-
rit intel·lectual.

sempre segon: i en la seva pràctica em animada
de sempre.

sempre tercer: i en la seva vida història

Cosme, a pt sempre quart: i corti? - pt sempre quart caldrà

sempre quart: Jo ja se sap: m'adhereixo.

Cosme: Molt bé. Constant amb la confiança de votés
que puc produir per grans vot. Apartat, mal-
grat l'exist del cop d'estat, ho es una hora
de penit. Ho es hi veu!

sempre primer: Se veu penit. Penit el creu

sempre segon: l'industria

General.

Cotme: ¿ que defectes es vostres intereçs.

sempre primer: Naturalmente: si es tinguesse intereçs ho ja era defensariem nos.

sempre segon: he aquest sentit també era la presència de General la vera ajuda.

sempre primer: Es un home digne!

sempre segon: Una de les mes altres mentalitats de la nació!

sempre tercer: Que gran patista!

sempre quart: ho ja ho sabem.

Cotme: Althament, no es podria defensar nos?

sempre primer: Com nos?

Cotme: Als amb la dictadura?

sempre segon: Cà, home! Ho tingui prà! Com un altre si hi ha un cert!

sempre tercer: ¿ per què que son les preseres del país.

sempre quart: Les mes vives, si, sempre.

sempre primer: ¿ amb un altre, al nostre estat, al estat del govern, hi ha un altre (estatut) a honorar: la Cambra de la Propietat, el Tinent del Treball Nacional, la Patrimonial, la Gran premp. la, la Lliga del Bon Mot...

Cotme: Prou, prou, sempre. Triunfarem. Sabem bé la nació. "La Veritat", veient la dictadura, ha ja fet un bon servei al poble.

- V' aixeca, i es altre tancat; pota un tancat.

Suposo que aquest veure era venen a l'ortació a aconseguir el general?

- Comparació de la...

à la première partie de l'expérience.

Seigneur premier: le us est dit-ho.

Seigneur second: le clar.

Seigneur tierce: Come un ot homme.

Seigneur quart: fo...

Come: si, no parti mes: vote v'adhérix. Hoquet un vote, que v'adhérix en temps, parti et que parti i & tracti del que & tracti, un et que un emouera.

- Succès aut avec elle -

à revendre, seigneur. Fina à défaut.

- à Sebastia -

accompanyé de seigneur.

- Juste Sebastia: et quatre seigneur de la première. Comme comme, ratifié. Et par la les main. Harmonie.

à la sixième année morte.

- Pour nouveau un timbre v'ancien, en un grand espace. et la part de maître à parer Sebastia

Fatti entre et seigneur Phadervall.

Sebastia: Perdon: je us et come et seigneur Phadervall. Qui est et seigneur Phadervall?

Come: Sans l'honneur de causer. Quel d'œuvre de part et véritable d'œuvre. le apuett comme

Sebastia: - mat vertit que hi havia aquí
ah, i'!

~~patent utinar-se.
Comme et detena amb
un post. y amb unes
pauentes.~~

Cotme:

~~un moment! ...~~

~~- dubitativa -~~

~~Si, a mi l'he, pot-se veia mi l'he... y si
qui q' al redactes que passado un es-
tina, poden entrar. ~~El que s'ha de fer
figui amb el senyor Pasterell, veia mi l'he que entras per
hi de cas...~~~~

Just Sebastia, a por en-
tra Sabri. Se l'heu vol-
xir impunt: repetit.

Cotme:

Segueix, farti'm et faro... En un moment
un cigar, parlarim...

- Li ofereix un cigar que
Sabri accepta

Sabri:

He l'pseudonim per després de repar. ara em
manejaria.

Cotme:

Com veigui... He se l'heu mai

Sabri:

Vine por: cada ~~part~~ final de mes. y este no
hi va a la caixa... a l'home, no per atter-
nar gaire.

- amb un ràpid mi-
rad a les seves robes muntades.

Cotme: fa pot supotar per a que s'he fet en-
dan.

Sabri: Per aquest argument de que en un pro-
metre?

Cotme: Ho, no: heu com una matament, amic Plack-
vall. (esta molt fe una diaci!

Sabri, no faire convenent. hi, es clar...

Cotme: fa deu rater que abans d'ahir denunciava
l'editorial de "La Veritat."

Sabri: Ho en sabiu res

Cotme: hi. Com per d'apert sobre Catal que es va
sentir revolucionari

Sabri, amargament: Això amb dieste de patla no pot-
to paire.

Cotme: Ho, no esta paire. Peris vequi'm per jo ho
haurie volgut evitar. Sempre es esultat.

Sabri: Sobre tot per a mi.

Cotme: L'assumpta ha passat a la jurisdicció mili-
tar. I quin's d' en apert moments!

Sabri, contornat: amb aquesta militancia!

Cotme: d'hemeris de se'n haurie de fer responsable

Sabri: fa, ja.

Cotme: Haurie de presentar-se presentat-se...

Esguardant-lo.

¿això que esta impresentable!

Sabri: Com pot que estigui? Dona, topa, tres ciutad-
res... si puige deus at mes que en deus
"La Veritat"! amb puige deus at mes,

comprengui ho, no puc viure a la Bonanova, ni tenir servei, ni en-
riar les viatures als ferriets, ni fer-me portar els vestits de Londres.

Come: Si, es clar. Però aquestes punxes duros que li dona la Suintat...
Sabri: Home, si s'ana a la presó en lloc d'un altre en dir no fer res!
Come: Ho m'enten...

— Treient-se un altre cigar

Sabri: tingui: fumi.
guardant-se et cigar: gracies: me'l guardare per a després
de spar.

Come: aquestes punxes duros et hauria de considerar com una base, com
una petita base. I ajudar-te amb alguna altra cosa.

Sabri: ja ho faig. D'altre manera no podria pas viure... tot apunta-
de. Però, ara, amb et cinema nou no hi ha paire feina
de mes a mes, com que tot-hom^{any} fa ^{de} comedia, ho pot no
va al teatre... Vais voler estar pistoler, ^{precisament perquè no apuntada...}
be. Però no tenia vocació, et ven que no tenia vocació. M'ap-
titud. Alti de matar homes com si fossin conills etic re-
pur que no m'hauria portat. Vais facallar abans de
començar. I amb una mica mes em maten a mi.

Come: Ho v'advini, ara que manaria et notes; tindria influen-
cia procurarem donar-li algun exemplar a l'Ajuntament. A veure
si et poden fer burt = excomunicare.

Sabri: Que em facin et que vulguin, però que paguin.
Come: Pagaria, et que m'ha regut. Ara, manant un altre, pagaria tot el que voldreu.

Sabri: Crequi que em vindria molt be. Acabo de tenir una viatura... Be, per
s'ha tingut et la dona, ja v'ho deu pensar. ~~La dona~~
I et unats de cap que em dona! La dona va tenir
un denig d'autouril... Si furi's, un denig d'autouril!
I com que ja tot tan pobre que no puc comprar
hi ni una patinette, ara la viatura pucan plo-
re senta un klapton

Come: ja es empipador!

Sabri: Si, miri: que a fer-to catbar ni'he de dispetar d'ur-
bra: encendre un fanat oremeth.

Come: ^{distint:} tot s'arreglarà, tot s'arreglarà. ~~Joan partí de~~
tingui, doni-li un cigar.

Jabri: francis: li guardari per a puar ripi puar.

Cotme:

~~la pueri...~~ referent a l'empleu, puar met de la pueri en ^{particular}

Jabri: un xie pat-rid: De Peis pue vol dir pue hi haure d'entree?

Cotme:

segurament, ~~unes~~ a pexas encara pue unal-tes faiem tot et possible per a pue no hi en-tri.

- Jabri & l'expusado mett octopaus -

Tingui, un altre expai. fuardi l per a del-nes de ropar.

Jabri: guardant-se et expai: francis.

Cotme:

altament, a la pueri no v'hi ⁱⁿ altre ~~tant~~ me-
tantent. Itaci a "politica", tindia p pueri de
vany, ~~podia pjar a pitar ab pats, podia avar~~
~~a mette~~ hi portavim et unyon de la fonda, l'ca-
niam tabac, uba vistes, podia metre a patte-
jar per jardi.

Jabri:

ah! hi ho jardi!

Cotme:

hi, senyr.

Jabri:

¿ pueri de vany?

Cotme:

hi, senyr. ¿ mettes altre candidats?

Jabri:

Ho campene, doncs. eave tot et canceloniny no m a la pueri.

Cotme:

Perque no hi cabien, fo matex... jo, ce-
fui pue l'expes

Jabri:

Perque no hi va vote, doncs?

Cotme:

De vany pava hi avien, expes tren una
mena de vacances, Peis tunc fauiter,

Jabri:

Oh, jo també.

Cotme:

Peis h uem et mett possible.

Sabri: E veu que he uera no se deu ser.

Cosme: Tindian et amies a venir l', es diant par-
larian de voste, parraia per mantie

Sabri: Un martie de quinze duros

Cosme: J per a que perqui entuteu-se li curiaie d'i-
hes. Jo eu tinc uells a car, des que exria a
la redaccio, i encara estau per tallar. Hahe the's
due a casa perqui el llibre sempre aduen.
sap? pero no tinc temps de llegir-l.

Sabri: Si, vaf, veig que això d'anar a la presó no es
per tan terrible ^{com} creir... pero, a pesar de tot,
i no ho podem evitar?

Cosme: Ja li he dit que faciem tot el possible. A una
matex avirem ~~anar a la presó~~ a Capitanin
Pero n'ra tan mal vertit!

Sabri, em exsant-n. Quinze duros al mes.

Cosme: Si va expiencat, vent!...

Sabri: Quinze duros al mes.

Cosme: després d'un moment: Ho li fa res. També ho so-
lucionarem això. "La veritat" = no pot abandonar.
nae et un dicta directe. "La veritat" = fare
un sacrifici més. Ho v'apui, que deuen poder
presentar-se em un person, em un senyor.
Tindia de tot: vertit, sabates, camisa, cotata,
baquet, de tot... l'ordenant l'acompanyari
al districte K; es present tota d'aquells
canes, ho vian tot et fue necessita. Ho
serà non, certament, pero refons tinc satis

hi troven veritables paupes. Sem sembra
que no es pot pas pueixar de ve:

Fabri, abatut, humiliat. Ho, no reupr.

Coture: Hi de "La Veritat":

Fabri: Ho...

Coture, anant a la porta de entrada, ciutat,
casas! es altre! futur, home, entire.

Futur - a fabri -

ah, exorti. he trobant ortie deu de capitani,
la roba ava la deu ava apui per si ne altre de
la necessitat... Porte, ref! la fave malbe.

- futur pour, fabiul, prop.
l'heure: Manuel.

fr es he indica abans, reupr, et prop reupr
que he de,
reupr per La Veritat = ava en parlavem
amb et reupr l'adversari,

- fr es parlavem fabri amb
ava de l'ortie, et d' extempore.

ava
et tambe estem d' avend.

l'heure, a fabiul: que dir? que hi he hegut un altre avend?

Coture: La Veritat = defensari, ava em mei, es ideals
que mes emvenem al puble: nde, ava em re,
recte a les institucions, traqueit la Veritat... l'heure es
demans, reupr. que no fassin politien. Seu
politien ol dir honor matament tot el que pay.
nde et general que ava de ratone et

fabiul reupr reupr
l'heure:

qui a la redacció.

Sabri, per ell mateix: ~~Però ara~~, ~~però ara~~
~~però ara~~! Vatchà' ens esten a la pell.

Thene a Sabri: Que dir?
Sabri, que davant et to' proteste que puen t' et-
 una ja no pot apuntes en el riu: Que hi haen-
 ra mirra!

Thene, indicant pu' ell es mat: ah, per mi ra!...

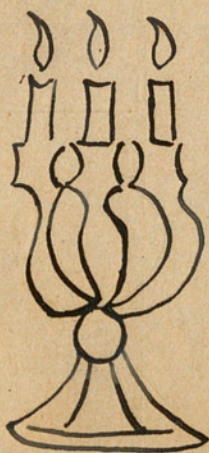
Cosme: Però em que aquesta prau no veu
 res recreation riuo patriotia, no tindria
 més que un disc: la = "Marxa Real" =!

- Et parue la incoherencia
 el redactat. Cosme, que
 ha dit aquestes paraules en
 to' declamatori, resta en
 una actitud tibunina...
 pensant i per ell em
 tibunina!

Molt ràpid, però molt, el

Telo

Ante sepia

L'exena:

Un rati, & un rati de tany clar a casa de
 Cosme Barril. Un motiu decoratiu en ^{vermell} ~~roig~~. Les portes
 - dues: una a la dreta, a l'altre a l'esquerra - la cadira
 també en ^{vermell} ~~roig~~. Un rati: unes piques cadires, molt
 baixes, - en roig -, i d'ortit verd. ~~Les parets~~
 Les parets, ni: ni un quadre. Et porta alt. Una
 taula amb atuell de fumar. Una altra amb una
 ampolla de certall tallat: unes espes. amb dues fent
 foc es amb les cadires. Et rati es il·luminat per
 uns aparells de certall placat dissimulats en el
 angles de la paret del fons, del roig a l'exena.
 Una ~~estopa~~ catifa de vellut del mateix to que les
 parets.

Breu: un rati portat amb bon gust. Ho sembla que hi
 hagi intervingut gaire el mestre Cosme Barril

- ~~Terren~~ ~~receptes~~.
- Cotme: Tens raó, filla ~~meua~~. Però no ^{es mereix} ~~mereix~~ la culpa. És la tua mare, que sempre ^{ho diu} (entenyar i rebre).
- Terena, que va mes una que vestida: jo no entenc res!
- Cotme: ~~Jo~~ Però no hi tens pràctica en fer de receptes.
- Terena: Si m'avisos a pensar que tu habies d'arribar a ve: et faré et sempre costarà tant, m'heuenie agradaat mes quedar-me a la platja.
- Cotme: ~~Haureu~~ ~~sempre~~ ~~receptes~~ ^{oblide-la} ~~de~~ la platja! Ho signifiquinaria!
- Adelita: Be, vafí, a cobrir d'una repada!
- Cotme: Sí, filla, tens raó. Tu sí que m'ets de receptes!
- Terena: Oh, aquestes veis! Aquesta ja ha nascut ve i ha pogut anar a l'ora et-lepis. ~~Ha~~ ~~levant-se~~ a les cinc del mati: repatejant amb les començadores i haurie obgit veure!
- Cotme: Doncs jo, no. I peron. Pensa que t'has de respectar a tu mateixa. I m'has de respectar a mi, que ^{avui} ~~so~~ ~~un~~ ~~home~~ ~~important~~.
- Terena: Ja ho pensó, però no m'ho puc arribar a veure.
- Cotme: Que es el que no pots arribar-te a veure?
- Terena: Que signifiquin un home important. ~~Jo~~ Ho veig que t'he emegit de venuda al Paral·lel!
- Cotme: Ho en partit del Paral·lel, que també es noticiari.
- Terena: Ai, mare! Tanta fiar ja m'empedega!
Quin castig m'haureu donat amb tu!

Où vas-tu, ara?

Teresa: Et dis que tu ne ~~has~~ ^{arriver} deixes rien ~~arriver~~?

Cotme: Però si encara no t'he preguntat res.

Teresa: amb ènimic resignació, atenció -re: Sí, ara, ara, pregunta et que vulguis.

Cotme: aquets vestits que es heen posat tu i la meua, ~~all~~ tu vens?

Teresa: Que si tu vens? Ja m'ho sabràs dir quan et presenti la factura.

Cotme: A mi no em penta pagar. Et que molt, precisament, et que el vestit vestit, com tot ho de casa, t'hi cal. I que ho feu saber a la gent.

Teresa: I les joies? (Cautelant de ti)

Cotme: Ara ~~no~~ aniré a portar-me-les. Però, si vol que et digui la veritat, no em fa cap gracia i això!

~~Teresa: Si, vinga, amb tanta gent... i gent que no hi tinc confiança, que s'ajusti no em...~~

~~Cotme: Que?~~

~~Teresa: Que em fa una cent per.~~

~~Cotme: sembla mentida que t'ajusti així! (La gent que ve a casa no t'ha de robar les joies? Fes una mena de pendent et pensa que et ho puc ve a casa?)~~

Teresa: Una temptació tot-hon la pot tenir.

Cotme: ~~S'ajusta~~ Les temptacions ja des vents amig no m'el'aporta venen. I deixem-les com,

que no em entendrien

- Teresa, en veu apuertes paraules, v' aixeca

Encara no he acabat!

Teresa, assient-se, tan xic empipada. Sóns acaba a arial, per que estic cansadíssima.

Comme: Tu rai, que no has de perdonar cap delinqüent.

Teresa: Però t'haurei d'escollar. Y no sé qui es pitjor.

Comme, no valent ni enfadar-se o puc fer. Y et n'has fedit?

Teresa, indignada: Y això: et n'has fedit, com si a casa no hi haquis ni una.

Comme: Ho n'he de fer iet jo de la cuina. b u r d a.

Teresa: Sóns es una morda que no m'agrada.

Comme: Ho et preguntto així. Et preguntto si està preparat.

Teresa: Està preparat.

- Passen d'explicar a dicta / prop:
Mariàngela. Se passa reunions diu-
fament als menjors de la casa.

prop: Et men primer pentament cada dia es pu a volé.
Mariàngela, mofo: Què em diu ara!

prop: Lo i'min ptum que t'he ex et men talent deputat juritic.
Mariàngela: Bate, no v'admiri, b'ee pobre no es cap de t'heura.

prop: ara em volen fer diputat

Mariàngela: Et ven que pu a així tot bon veuix

Comme: Y jo que et veuix?

Teresa, aixecant-se: Quin pregunt! Que t'has begit t'entendi-
ment? S'esper de tantt anys de mat'nessi jo no em veuixes.

- Y, molt ofeta, se'n va per la dicta.

Comme Granda et cap com dient.

= Ho te cura = S'esper et t'he un paper de la

botraca i, com pu apen una hiçó, et

heix: de t'heura.

Comme: Sou un ut, veuix! Et ut de la patria, apuett ut que mai no es puixes.

Ho, molt diu = et ut que exalta et cor del bon patriotes... Ho re que
molt diu: es ven que et ut se'n ha puat ad cap!

- Compiut-se

- lo guarda et paper. v'at'he.
Passen, com abans, d'explicar
a dicta, Manuel i Julia

Mamek: ¿ ent podrem cesar? Tot dir que es temps peres ni' acceptarim?

Julia: Si, perquè ja estàn acostumats a les mares estranyeres.

Plh ⁱⁱⁱ ve de no paire bon paan. Plh afeix, despres d'un moment -

Quina alegria! Serà la confident des tres nequits, de les tres penes!

Mamek: Ho! Si ja no en tinc de nequits ni penes!

Julia: Però ara, casant-te, en tindrás ^{Nx}.

- tre per. Comme porta un fiandre i com-
pareix Sebastia. Vertes un uniprene mes ex-
trafolarí excera que en l'acte anterior. Un
uniprene vermell, de color de ri - et color neg
adient amb la visita del general - plé de
galons d'aurats. Ah! ¿ amb calze curta,
que es es que indigna mes Sebastia

Comme: Anxi et chef d'opuerta que l'expus apui
Sebastia: Si, reuupr.

- Va a retirar-se per l'expuerra quan
la veu de Comme el detenen

Un moment. Apropij.

Et veure: Soni una velteta. Sebastia obeeix

- Sebastia dona la velteta indi-
cada -

Sebastia: Qui? L'ha content?

Comme: amb una cara que sermentix en abrellit les vees paan.

Sebastia: Molt!
Comme: Li agrada aquest vertit?

Sebastia, com abant: Molt!

Comme: Ho veu, home? Si ja li deia jo que es divertí-
rie!

Sebastia: Molt, si, reuupr.

Comme: Ho es pensi que t'haig fet venir per a es-
tat riar - me un enist...

Sebastia: Tot catbar! Ho ni ho he pensat mai. Però
mai!

Cosme: Senyitament: he pensat que voste, que v. abreuix cada dia al dia; oní tenia dret a divertir-se.

Sebastià: ironicament. Ho v'auríem, que ja seu divertir-se.

Cosme: Jo en ve molt de considerat.

Sebastià: Molt, sí, senyor.

Cosme: I si que a voste també li agradaria veure el general.

Sebastià: Ho v'heo pot pensar!

Cosme: Voste hi tenia dret.

Sebastià: Tant com dret...

Cosme: Sí, senyor! Voste es un bon patriota!

Sebastià: Jo que voste ho s'he... Però, v'af, ara així crec que no té importància.

Cosme, extranyat: Com que no té importància?

Sebastià: Sí, perquè ara tot-hom u'ha de patir.

Cosme: S'equivoca. Tot-hom u'ha de patir de ser... però no u'et. Hi ha molts descontentats.

Sebastià: La veure, una altra velteta, apart, obert. Semblarí una baldusa amb tantet veltet.

Cosme: Molt be, molt be... El cap mes dret!

Sebastià aten totet les indicacions -

El pit mes enfor!... El potat magestuit!... Així! Molt be! Fatti jo que si he ma-
nat.

Sebastià port me la

Mn music: Ho, reuyl: soc uniu'e.

(Cambiament de to -

Se puin penelet es tracta!

Cotme: Set mes general de tot, de l'annu del país.

Mn music: Ah, si! fa re!

Cotme: Que li tocarem quan arribi?

Mn music: ~~Després d'un moment.~~ Li tocarem... Li tocarem...
Que li podrem tocar?... alguna cosa catalana potser?

Cotme: Ahue, no! y ara! Una en catalana! Quin dibarot!

Mn music: Com una ~~en catalana~~ haurem pe
de Catalunya, com si Catalunya v'aguessis
al seu país.

Cotme: Ho, no! fa li té al seu país, i sense uniu'pe.

Mn music: Essent així...

Cotme: La Marxa Reial! Així: la Marxa Reial!
I després un jota.

~~Després un jota.~~

Mn music: Que es aragones?

Cotme: Ho, crec que no. Però la jota es agrada molt
al general ~~cotme~~ ell. Ho li sembla?

Mn music: Comenteu-li. Vostre manna.

Cotme: Souc si p' veure, fa pot retirar-se

- El musicant mat per l'el.

guerra. a la beta apa-
reix Sebastià pue, ripid,
hieràtic auriu:

Sebastià: El reynr Blipuel tebirets ver Sebastià
del Sebastià Sebastià...

- Entre el reynr primer
de la enquisió de pres vi-

El reynr antoni Bertran!
~~El reynr~~ ~~Sebastià~~ ~~ver~~ ~~Sebastià~~...

- Entre el reynr segon

El reynr Albert Bas: Punt ver Sebastià
del Sebastià

- Entre el reynr tercer

El reynr francisc Pungol, del Sebastià
del Sebastià

- Entre el reynr quart
Sebastià er retira.

saluteiñs, estret de
mans. Que visible re-
ta fació en los es rotis.

Come: Come va, es tinas auris?

Seynr primer: Org ullas d' assistè a ap esta fe ta.

Seynr segon: Mes pue org ullas.

Seynr tercer: Org ullas istins.

Seynr quart: fo ni ad herer.

Come: Cree, reynr, pue es es rodem pue ni
xe del general.

~~apostol~~ ajuda.

sempre quart: M. adhereixo amb entusiasm al de-
sig del company. ~~Ho he dit per un altre~~

Come: Homes dignes: honest, incorruptible, que s'
sacrifiquen per la patria

sempre tercer: i ajuda en negocis.

sempre primer: Els nostres.

sempre tercer: Naturalment: el altre no exemple.

sempre primer: Jo estic aquí a Barcelona de moment.

sempre tercer: Jo amb la leprosi tinc una virgata.

sempre tercer: i jo amb el petroli. Aquí crec veure
molt petroli. Molt!

- El sempre quart cal

Come: i vertè?

El sempre quart: jo, ~~ja he dit~~ M. adherei-
xo a tot, al ciment, a l'expressió, al petro-
li... Ho li he dit que era d'un partit
d'ordre?

Come: hi, tens. Perdri:

sempre primer, a Come: i vertè? i la veritat =?

Come: "La veritat", m'és un doler confessar-ho.
ha disminuït molt en la venda, han plegit
les baixes de subscripció.

sempre primer: Ho li ha patriòtic!

~~sempre respon: No, no li ha patitiquen.~~
~~sempre tercer: No, u'hi ha.~~
~~sempre quart: El raduador ja no cal per ho d'ahir.~~

Cotme: Però han augmentat es annuats.

sempre primer: Ah, es un bon riny tres. així, doncs, hi ha patitiquen.

Cotme: No, no u'hi ha: han augmentat per permió de les autoritats. i tinc una subvenció.

sempre respon: així tot n'ha.

sempre primer: Tot, menys el nostre amic.

Cotme: Que vol dir? - Per Cotme -

sempre primer: Que hem de fer alguna cosa per intè. Que ens hem de reunir les preesives i fer alguna de cosa per intè. Que s'han de reunir ~~per sacrifici a la d'apret a la base pa-~~
~~titiva per a la d'adulera~~

sempre respon: Sí, sempre; s'ha de fer alguna cosa.
sempre tercer: s'ha de fer.

sempre quart: Contin amb la meua adhesió.
~~sempre primer: Què li sembla ena titol?~~

Cotme, uodet: fo, sempre...

sempre primer: Què li sembla ena titol? Quin efecte li faria? No li placaria un titol? No li placaria de marqués?

Cotme: Ahue, sí; he de ser ric. Sí que em placaria.

Senyor primer: Però puè?

Come: Et meca exprom, rabeu?...

Senyor segon: Si...

Come: Jo em dic Barril, Come Barril...

Senyor tercer: ¿ puè?

Senyor quart: això: ¿ puè?

Come: Que si em fieu marqués del Barril!..

Senyor primer: Es puax et general ti tindria mes simpatia

Come: Si, est jo ves si, Però t'altre pent hi faim brouer.

Senyor primer: Barrelemos et Barril, dimes.

Come: Si, barrelemos-h.

Senyor primer: ¿ anem per un altre com, per un altre títol, ¿ si et fieu marqués de la Veritat?

Come, expantat: Ho, de la veritat us! Hhai! Tractant-se de mi, sense la veritat encara hi farieu mes brouer que amb el canil!

Senyor primer: La brouer de la pent us hi ha de fer per

Senyor segon: ¿ ex clar, broue! Horatres extem per darrunt de totes aquestes misèries!

xx

Mariàngela: Ho destreben pas, senyors?

- Lletres per la dueta Mariàngela, Julia i Josefina

Come: cat contrari!

Senyor primer: ~~ad~~ Remingudes!

Senyor segon: a la present sempre se t'ha de rebre amb el vatre obed!

Julia: si v'obren amb bona intenció!

Senyor tercer: amb la uer brouer de totes

Josefina, a el senyor quart: ¿ cortè? Quiè hi dia cortè?

Senyor quart, apropant-se molt: Que ara si que us adheriria de part

- Es frouer un frouer, per capicci de t'altre; per a ferre unipunitat a l'excessa.

Senyor quart, a Josefina: Ja se que han passat un mes a Ytalia

Josefina: Si, senyor! ¿ mes puè que us ha apradat molt!

Senyor quart: Quines intatè han vritat?

Josefina: Si vol que hi digui la veritat, no ho se.

Senyor quart, molt extremat: ~~Barrelemos~~ Quiè dia ara!

Josefina: Com que em et paper qui memia el bitllet!

Mariàngela, al Sr senyor segon: ¿ el recer veis?

senyor segon: ¿ un s'ha carat. ¿ altre està bé.

senyor quart, a Josefina: ~~va~~ jo no hi he estat a Itàlia, ¿ això que m'havia agradat molt! M'havia agradat per veure Mussolini: Venècia. Una vegada vaig voler m'informar de Venècia

Josefina: fu alguna agència de viatges?

senyor quart: No, amb en Cambi. Com que he viatjat tant! He viatjat uns pocs una mateta! Però es home de pocs paraules. M'he va dir-me que a Venècia hi havia molta aigua.

senyor primer: No hi aniria pas jo, doncs.

Josefina: Perquè?

senyor primer: Per la pota. Ja ho veu: fabricant de paraques; ma-
tall de pota.

senyor tercer: Jo també em sentia que en pateixo. Fint una lloba a la cama dreta.

Josefina: Això es cosa dels anys.

senyor tercer: Però si tant anys te una cama com una altra!

~~Mariàngela~~ Comme: Ja em plania a mi visitar Itàlia, sobretot ara que mana Mussolini. Quin gran home Mussolini!

senyor quart: ~~Però~~ Totes les nacions em millor que la nostra, tot heu tingut del general. Si no hequis estat ell jo m'havia nacionalitzat alemany.

senyor tercer: Fu efecte: abans vatin mes hater nascut en quatrènt altra terra

Comme: Per mi en totos meus alemany.

senyor tercer: Fubis: per patriòtic me.

Comme: ¿ per una altra cosa: perquè, com no ve l'alemany, figurin-se si hi havia patit!

Mariàngela, a el senyor segon: Tosti me que n'ha tingut molt de fills.

senyor segon: Aquest que em preceda voler es el que fa deus.

Mariàngela: Sí, així ho diuen molt intel·ligent

senyor segon: Sí, així ho diuen, hi he tingut tot amb aquest de-
u!

a la porta de la dreta
apareix fabriel salvat

En veure es reunint, 16

no cherrava a ell, intenta utrar se. Se no Cosme et vrida. Les noies fan pruy apart.

Cosme: Futri, entri. Ho ex sap secret lo hem d'amagar de riet.

Marieta nostra conversa. Marieta no es

- Et refereix a ell: al temps de les cerives, ara dia, referent-se a les noies

+
+
+ Una mica de discretes, sap?..

- Gabriel, no massa satisfet. enten. Cosme me fa les presentacions

La senyoreta Mariangela Duran... La senyoreta Josefina Riva... La senyoreta Julia Xifre... Totes bones amigues de la meua filla, i totes bragues, com pot veure. x x

- Les noies surimen a Cosme: al non rigut. Cosme dirigint-se al pruy del temps dia:

Vistes tanques no es deuen conixer... Et senyor Miquel Subirats... Et senyor Antoni Bertran... Et senyor Albert Ras i Puntis... Et senyor Joaquim Pinyol...

- Encaix en, truen a reunirse, Cosme refereix:

Gabriel Sabat, un dels joves mes cixents que tinc al dia. Un gran sap, sempre! Ho tots els diais poden tenir un cap com aquest!

Gabriel, arruient. Per faria tornar vermell, senyor Barvit...

- als altres

Pero, dit rigut amb tot respecte, els pego que no me farric cap: el senyor Barvit exagera.

Cosme: Et senyor Barvit no exagera mai. Et senyor Barvit te al seu dia si els millors periodistes de Barcelona. Si els veien exonerar! Fan depresta i senten ni una falta d'ortografia! Jo me'n faig veure!

- Gabriel arruient novicament. Mariangela tembe.

x
x Josefina, per Gabriel, a les altres noies. Ho agrada aquest jove. Però que te una discreció!...

Julia, indicant st sempre tercer. A mi m'agrada un apuelt, que
té un Packard. x x

- Tenen a fermer-se els petit pamps
d'abans, una, però, amb el mateix i ~~per~~
personal per.

Cotme: Però apuelt té un defecte
Jabriel, esperant quatrecent vajanada.

Cotme, a st sempre Primer; a st sempre quart, que m, amb Jabriel, els pi.
men grup amb ell: hi, un defecte: és un xic massa incorrecte, un xic mas-
sa exclusiuari.

sempre sempre, a st sempre tercer: Qui t'has pensat! Jo em i us t'he en-
ganyat la men dona!

sempre tercer: Sembla mentida! Un home tan distingit!

sempre segon: Si cambi tu ja se que tenies una noia
sempre tercer, indignat: Ho m'e'n parli's. Ha estat una idiota! Figu-
ra't que s'ha casat amb el seu permes, un pateta, quan jo t'i
portava pis i automòbil sense necessitat de casar-se.

Cotme, en el seu grup: Hi en els articles que fa a "La Veritat" ho pot
distingir: sempre parta, encara que no vingui a treball de la
Revolució Francesa.

sempre primer: Ja és un tema!

sempre segon: Molt història!

sempre tercer, avant al grup de Cotme: Sols mes històries que emen.
sempre quart: Jo no hi era, però quan votet ho diuen...

Mariàngela, a les seves amigues: Hi he renyit perquè m'enganyava.
deia que guanyava els diners a patades
Jofina: I què?

Mariàngela: Va resultar qu'era futbolista.

Cotme: Però "La Veritat" és un diari d'orde, de seny; un diari que
d'heix en tots els moments i delegats gubernamentals
sempre primer: Té raó: la Revolució francesa, ni cap altre menar de Revolu-
ció, no és un tema per a "La Veritat"

sempre segon: Qui diu l'Amis Patriotes!

sempre tercer: Ho és tema, no.

Senyora quart: Jo ja no est que dignes.

Refina, a les seves amigues: Feu ho veus que la mare d'Adela te parlar.
ta amigues?

Mariàngela: Temés, fa tant d'anys que em ho diu que a la fi be t'haurem de veure.

Julia: I a tu que et resulta la mare d'Adela?

Mariàngela: Que pels anys que té, es massa aficionada a la pintura.

Julia: Perquè ho dius?
Mariàngela: Quan patti, mira-li la cara. Gràcies a la pintura, la senyora
l'únic que porta un xic tapat. x x

Senyora repom, a senyora tercer, fent un apart: Té fama de ric

Senyora tercer: Miri si n'és que, repom dixer, es banya amb aigua mineral.

Senyora repom: Vostès et coneixen molt.

Senyora tercer, Amant-re important: Sí... Set batnas.

Senyora repom: Cada any van al mar?

Senyora tercer: Apunt no ho hi: la dona encara no s'ha hiat la malaltia.

Comme: Cada dia es met bon viure, cada dia te met contentament.

Jabriel, visiblement contentat: Jo, senyora Basil, he de dir-li...

- Per la disputa entre Adela -

Adela, sense veure les seves amigues: Bona nit, senyora.

Senyora primer: Senyora...

Senyora repom: Senyora...

Senyora tercer: Senyora...

Senyora quart: M'adhuc no m'he que mai.

Adela, a les seves: Oh, m'adoncs! Ho us heu vist! Ho sabia que heu arribat!

Comme, a Adela, ja Jabriel: La meua filla - h. tercer. -

Jabriel tabrat, escribent... Ho! L'únic ent, no: vull dir escripte - a Adela -

Adela: Molt ^{amb} en coneixen ho, senyora.

- heu arribat amb fixada indiscreció.
Super Adela es dirigeix al seu pa-
re -

Papà, la mamá m'ha preparat per ti aquestes uns moments.

Cosme, a Gabriel i els altres: Amb et un permit

Adela, a les noies: Vosaltres em produïeu... fa tres setmanes que es tracta
d'un moment

- ah noies -

Gabriel: sempre!...

sempre primer: sempre rebu...

sempre segon: sempre rebu...

sempre tercer: sempre rebu...

sempre quart: (Una inclinació de cap)

- Adela i Cosme rixten per la dreta. Quan
pensa ven. Gabriel i els quatre noies de
les preses i d'aguardar - ella amb un
cert rebu, amb una certa estranyesa; ell ven-
nent i sense fer-ne massa cas - i fumen. Han
tratat a primer-se petits piquets, per a fer-ne
monotonia a l'exercici. V'heix a l'interior la
veu de Sebastià que arribar.

La veu de Sebastià: Els senyors marquess de Roissar!

sempre primer, a Gabriel: De manera que vots et et restuciosari de "La Societat"?

Gabriel, sempre en un to finament irònic: ^{Si, sempre. Però} ~~Però no v'exparten~~ no v'exparten. Et men es
un mat que no v'excusava, que tot a vots que etan ben inmundes.
Un revolucionari me personal i intransferible.

sempre tercer a sempre quart: Ho, a casa rebem la unitat vi, la unitat aigua.

sempre quart: Ja: barregat.

sempre tercer: Ho, sempre, no! Per to era bec et vi i la mena d'una l'aigua.

Gabriel, en et seu pisp: Però repetixo que no v'exparten.

sempre primer: Per ara em reculta que etem ben tranquils. Però et revolu-
cionaris no era fan cap mica de pr.

Gabriel: Ho t'era molt l'ipie. y ho celoso. Però no v'exparten. Ho no
~~poter-se ferme ferible, un d'aquells homes que et rebu, que
v'exparten a casa i mentre espereu et espereu me rebu que fer, fa-
figura bombes i les guarden tot et dit.~~

Josfina, en un altre pisp comport d'ella, Mariàngela i Julià: Et ha es-
crit una carta. Si et rebu trip per mi. y això que amés fa et
dies que em creix!

Mariàngela: Si fer una dies potree li hauria parat la vida. y

Gabriel: Costa tan poc estar revolucionari a = / a Sei-
tat = !

Senyor primer: Què vol dir?

Gabriel: Vull dir que com que allí tot-hom te reny, tot-hom calla, tot-hom diu que sí, tot-hom te vola ~~les~~ ~~hues~~ ~~lamentant~~, ja, que no tinc tan ar-relader apuertes virtuts, pauto per revolucionari, y per una altra cosa: perquè a mi m'agrada dir el que penso ja i no el que pensen els altres.

Senyor primer: en to primer: com que fa un gran descobriment:
Ja ex defecte, no es peuri.

Senyor quart, a ft senyor tercer: y voste no v'hi fa buda
les inicials als uscadres?

Senyor tercer: Sí, però només al primer de cada dotzena.
als altres orye restants hi poso "idem, idem"

Gabriel: Sí, senyor: reconec que es un defecte. Però repetiu
~~que es tranquil l'afin. y el paper que veig en mi la~~
~~minima quantitat de revolucionari. Miri i si es ve~~
~~poc, que encara no he estat a Rússia. Jo en dels~~
~~pocs homes que encara no han anat a tafanjar~~
~~que patta a Rússia.~~

Senyor segon: Veu? això ja es una garantia. Però, de l'afin
maneres, les tres idees no resulten massa tan-
quilitzadores.

Gabriel: Així ho creu el senyor Paril.

Senyor segon: y voste?

Gabriel: Jo, que?

Senyor segon: Voste que fina?

Gabriel: Ah! Jo res. Jo callo. ~~Ja no m'agrada~~

~~Perru que un altre també n'heuen tingut.~~

Fabriel: ja ho sento.

- Per la data entre Joan Casals. Vini-
Hement un altre moment.

Joan, en saixant amb els quatre senyors de les brues vives: (Coneix, senyors?... Què hi ha de mal?)

Fabriel: Ho he pogut explicar-me. ahirament, aquests quatre de festa també m'interessen.

+ Mariàngela profina, a st senyor tenier, que s'ha reunit amb elles. se n'ha festa d'ani en fa l'efecte d'un separament. Ho he perdut.

Julia: si adeta anis vertidat de Hanc...

Mariàngela: Ho se perdut les unes han d'aver sempre vertidat de Hanc. Ho se perdut no poder aver d'un altre col.

senyor tenier: Perdut el Hanc es el resultat de l'alegria; de la felicitat, en el negre ho es de la tristesa.

Mariàngela: atx! Vot aquí perdut el meu sempre va de negre.

senyor primer, als seus companys: ¿hi auresim a donar una mirada al salt de l'alt? ja s'heu començar a animar-se.

+ Mariàngela: hi, hi! Anem-hi!

senyor segon: Anem-hi

senyor tenier, per les unes: ¿en tan bon companyin...

senyor quart: Adherim-vos hi.

senyor primer, a Joan; Fabriel: Vostet no venen? Souet amb el seu permis.

- ferit per l'esperança es
Quatre senyors de les brues vi-

ves: acompanyat de Mariàngela,
Julia; profina: Anem pauer ven.

st senyor i la senyora Sal-

La senyora de vertidat, a l'interior:
sent!

Joan, a Fabriel: Què? Es divertit?

Fabriel: Ho gaire. ¿vostè?

Joan: Jo, sent.

Fabriel, impus: Ho ho haurie dit mai.

Joan: Perdut?
Fabriel: Ho ho se... Perdut voste se can de l'interior

v'hi en aquesta mena de fetes.

Joan: Què m'ha pès per un cristi?

Jabriel, sempre faine coviciós: Home, no. Però com que
vortè es l'home de confiança del senyor Pau-
rel...

Joan: Aní me'n ha fet una cosa me'cove!

Jabriel: Ah!

Joan: Sí. V'ha negat a cridar la me'n dona i la
me'n filla.

Jabriel: Bah! Ho v'hi auriu. ~~Tampoc no heu veus~~
~~del la dona i la filla del director de path.~~

Joan, apressiu: Que es ~~un~~ instut?

Jabriel, molt tranquil: Ho, home! Ho v'atariu: es un
~~comitè~~.

La sen de Sebastia, a l'interior: ~~El senyor~~ fey unes
Montades!

Joan: Tant que es haucis agradat a elles assis-
tir-hi! Tant que es haucis agradat veure el
general i escriure el vers de Montanyà!

Jabriel: Pot dir que es hi haucis agradat!

- Per la dreta entena
Ho breu facci: prop
Montanyà.

Josep, a breu: Hi, no m'atabalis! Dixa'm estar!
M'acates de jozar morir!

- a Jabriel i Joan,
per breu.

Gabriel: Ho me l'he puc treure en tota la nit del damunt

Josep: Home, no compareis! Ho hi ha dret! Set que aquest es
cien no pot dir-se'n poesia.

Brune, per Josep: Que diu? Que té un mal dia?

Gabriel, a Josep: Comprès. Et tu et plauria més la ^{compagnie} d'un
altre secretari.

Josep: Repuertes bones les trovo indignes de tu.

Gabriel: Doncs no en fassis cas.

Josep: ^{aquest vespre talment qui tal.} Ofendria un a mi i ofendria la mateixa poesia.

Gabriel: Home, potser puc afliuixit!

Josep: Ho afliuixo pens! I la poesia es una cosa sagrada.

Gabriel: Sembe es poetes si puc ho fora. Però v'ofertes la
desacreditació moltes vegades.

Josep, amb un supremament pens: Bah! Es un pobre ho
un enfangat en la vit prosa de la vida!

Així: un enfangat. - Ho sabem que més dir-

Brune, a Josep: Que tens? Què et passa? Estàs cansat?

Juan: Doncs, miri, ets un company de les ofenes de l'la-
posició, no et troven tan pretic.

Josep, a Juan: Vostè també contra mi? ... Et veritable poeta
dissimula l'her condició.

Gabriel: Així tu ets un veritable poeta.

Josep: Ja ho veuràs aquest vespre.

Brune, a Juan, per repalix malhumorat. Què diu? Què diu?

Juan, enfangat: Que calli! Que no ens arrisqui!

- Brune se l'obra a
tampoc i s'atena a un

Gabriel, a Prep: ¿això?

Prep: aquest veure l'heix o una veu.

Gabriel: Tu?

Prep: Jo, a favor del general.

Gabriel, amb expressió: Ah!

Prep: Sí... ¿vols veure que estic un xic emocionat?
Jo, en el fons, sóc un home ingenu...

Gabriel: ~~Tu?~~ Ho ho hauria dit mai.

Prep: Els uniformes brillants, la bandera, les parades militars, les trompetes... Tot això m'emociona -
na: em port ~~la~~ la pell de gallina. Hauré pot tenir les idees que vulgui, però la pàtria... Ho?

Gabriel, durament: Ho.

Prep: Què vols dir?

Gabriel, amb expressió novament durament, perquè no veu la pena d'indignar-se: Que et veu que jo no soc tan poeta com tu i no m'emociono amb aquestes coses. Això de la pell de gallina no v'ha fet mai a mi.

- Entress Teresa, amb una gada de joies, i Manuel Torrent.

Teresa, a Manuel:

¿L'heu vist els dos nous companys?

- als altres -

Bona nit, senyors.

- Joan: Prep, v'ei.

Aquí els et deixo... Perquè veguiss... Et est-
let ja els ^{ho} puc ^{dir} ^{dir} perquè m'he de confiança...

És fa una temporada que venuta que em
truu beneita. Ser la t'efecte que tot-hom em
parta d'una manera estranya

Theresa: fabriet. Que deus? Que puc fer tot
hem de cuidar visca l'esperança?

- Theresa -

Ja ho cridarem, senyora, ja ho cridarem!

Theresa: Sí, aquest vive tanpoc si de puc se ser hien.

Joan: Ho em fatti cas; et trod: tot ho enten al re-
ves.

Theresa: Sí, sí. Deude que et men ^{meu} ^{meu} te diari pro-
pi: em ven te el negoci...

Fabriet: Que es, precisament, deude que et men ^{meu}
rit te diari propi

Theresa, sent copie la doble intencio: Sí, sempre... Sí, és
deude haves que tot-hom parta d'una ma-
nera estranya. Et meu ^{meu} ^{meu} dir finalop.
matfabeto, deliquencia, apuducto, unilateral, matf
matfabeto, deliquencia, apuducto, unilateral, matf
iavar i et fuá prá. É aquest vive.

- per theresa -

sembla que també ripui extempere: xut,
pft, uprent, penat, quicof... Tan patènties
que tot em huanat: parlar d'aquesta

manera!... Vesia, que no ho entenc.

Mamet: Ho v'hi acurini, senyor.

Josep: Com ^{ha} anat el combat de l'Arguedas? he restat?

Mamet: Si: ha guanyat per merit...

Josep, emfàtic com sempre: He'n aplegats. He'n aplegats per la petita.

Mamet, rient: Però es que ha guanyat per punts de victòria.

Josep: Que et poca roba!

- Veint a l'interior expueser de fl general -
rat! fl general! l'interior per la duta Mariangela, Josefina, Julia; senyor primer, senyor
i puent

* Mariangela: Ja ha arribat?

Josefina: fl general!

Julia: Ja et vull veure!

- Passen de duta a expueser Josep; fl senyor primer

Carme: On es la veia?... On es? Deputada! Deputada!

Teresa: Ja es aquí, filla meua! Ja ha arribat!
- l'interior per l'expueser. l'interior Adela per la duta

Adela: Be, mami, calme't, que no u'hi ha per tant!

Teresa: Ai, em sembla que m'apolaré algun dia! Em sembla que em vindrà al...

Senyor tercer, per Teresa: I pensar que deu va fer això tan pòr d'una costel -
la nostra!

- l'interior fl general, et seu ajudant, Carme,
i fl senyor primer

fl general es un home d'uns cinquanta cinc, d'uns seixanta anys. fl cabell pintat blanc. Un xic de ventre. Un xic de vicioti i de nas, que es veu a costuma a dir el vicioti, retallat.

- Retallat el vicioti, no el nas - Heu que un home de raó se l'heu un home de caterna. Però això no sembla en ell defecte. Encara que se'n fessin de ri, se l'heu preocupat per una pota

de senyillera i cordialitat. L'7
Verteix de fac sense altra consideració
que la resta de caràcters de la secció d'horitzontal.

L'ajudant, vertut d'uniforme, és un tipus insignificant però que és d'una molta importància.

Més que el mateix general. Tot i v'han posat en fita i v'indirexen respectuosament.

Cosme: Pareu, patten, general...

El general, veient les tres uries: ah, uries tanté apui. senyilleres? Les tres venen en totes les festes, en tot i els salons...

Es a dir, en tot i els salons certa mesura de salons, no.

- tanquint equivoquant a l'ajudant.

- Les tres uries masculines, valudes.

Cosme, un xic pirat per la intronició de les uries: ~~Senyor general, uries.~~
Vot estar per mi, ara, senyor general?

El general: Tota la vida!

Cosme, sent les presentacions: La meua esposa... La meua filla...
El general, veient la mà de les senyores: Encantada de conèixer-vos, encantada de conèixer-vos!

La filla!... Ah, les dones!... Jo en sóc un gran admirador de les dones!... Sobre tot de les espanyoles: les altres tenen la desgràcia de no parlar en espanyol, i no les entenc.

- Reprement et tò empàtic d'abans.

Les dones son les flors més precades del jardí de la vida i amb el seu perfum exhalen totes les virtuts amargues i agraïdes... Rest de la felicitat: va tenir una bona dona.

- a l'ajudant -

No li sembla?

L'ajudant, que és una segona edició del senyor puet amb uniforme: Mm...

Les tres, de sobte, quan ningú no v'ho espera: Vinga brava! Vinga brava!

- I es queda mirant el altre, molt extanyat que no el creixi.

Adela: I ara! Què li passa a aquest home?

Manaripeta: Quines facultats!

Julia: sembla un despertador!

Josip, en veu baixa: Catta / Catta, qui encara no es
pica!

Greene, sense esaltar; - en realitat sense veure - veig i:

Vista! Vista Espanya!

Josip, en veu baixa: Catti, que em comprament!

Tots els vistes; - tots
menys el general; l'ha
judant, ^{que està un xic extraigut} i li parlen en
veu baixa, li estiren l'
smoking. El, però, com
que no sap de que ve,
segueix uident, cada ve-
jada mes entusiasmada.

Greene: Vista Espanya! Vista!

Cosme, indignat, uident: Catti! ja u'hi ha pensat!

Greene: ah, si ja u'hi ha pensat no en parlem mes.

Cosme, a el general, pots veure de Greene: Perdona' l. Per-

xò ha estat com un atac.

El General: ^{ho comprene, ho comprene perfectament...} ^{de totes maneres, tot atac que hauria un} ^{regne} ^{del general} ^{tan apròp (...)} ^{la mateixa missió de}
home; atac de patriotisme, molt conveniut,
sense de parir. Molt conveniut.

- a Greene, atax-
cant-li la mè, qu'ell
atany -

Molt bé, pre, molt bé: Vista es un patriota!

Thene, ^{si necessita alguna recomanació. s'ha de dirigir a l'ajuntament,}
^{pari a demés per capitaneja}
 que no sap que hi ha dit: hi, senyor. Horta
 alegria! Horta!

Come: Atteuantant-se i en to declamatori: Et dia d'ani, senyor general, et prebare en Hety d'or en ... a h... Ret, ja ertí dit: et prebare en Hety ^{d'a} ^{ou} ^{tipu}: ^{foe} ^{ric} i no en ve d'ap u.
 Penien, senyor general, que mai v'habia ^{visit} ^{ning} tan bonrada a Puerto con un aní amb la vostra visita. Blau era una casa puetre ort. ara veí la casa on heu estat et general, et gran patriota, et salvador del país, l'home pur. ~~Xhia dir alguna cosa del st, per no no m'ix needs.~~

Thene, que v'admirex: no sap que fer: Vista h'espera!

Come: Atte v'espera?

Et General: Hort be, pre, uort be, per ara calli un moment: deixi acabar et senyor Barrit.

Thene: Que dia?

Gabriel: Que callis! Que et guardis el sigues pre a una altre hora!

Thene: ah, puar veí pre? h'ort, uort.

Come: y penien, senyor, que la vostra visita m'emple-ua de goj i goth. La cosa que top uia es vortey flavit, sense ventar, passari a una vifina. y tot la venerarieu com una rebli-quis tot es d'aquesta cosa que deude ara a vortu.

Et General, distretament: apuerto també!

- Corripint-se -

L'ajudant: Que est present!

Cosme, pres quatre rayons de les forces vives: els rayons ja es uneixen.

El General, encaixant amb ell: hi, home! ja he dit que tenia bona memoria. Bons patriotes, bons col·laboradors!

Cosme, seguint les presentacions: Joan Casals, et director de "La Veritat" ... i, et director ... et veritable director tot jo.

El General, a Cosme, reuerent: Entés, entés...

ah, la premsa! una gran arma la premsa!
una arma de la civilització, rayons!

^{No hi dubta!}
L'ajudant: una arma de la civilització, en efecte.

El General, amb impenna unitat: jo també he perdut: i exaristats en exerci ja tot el la fageta, i en un de perdistes de la us hi han de veure et perurat ~~un~~ ^{un} ~~un~~ ^{un}: hi han de veure et camp de penes i fatigues.

Urene, a Joan: Que diu?

Joan: Que també es perdista!

El General: (atenteix, reuerent, amb el cap)

Urene, un altre xanys: i ara!

Cosme, a El General, seguint les presentacions: Manuel Torrents, et nostre redactor exportiu

El General: ah, molt bé! Molt bé! La cultura física!

gran cosa la cultura física! i la gimnàstica i la
dilatada! jo en sóc un gran admirador de
l'esport. A mi, els ho de conferenciar franc-
ment, ni' entencien mes els camps de pes-
tot que les universitats. Les universitats no en fan
gaire gràcia.

- a l'ajudant -

Ho hi venella?

L'ajudant: Ho he observat sempre així amb una veritable
satisfacció.

El General, a Mamut: altrament, vostè, jove, també fa obra
patriòtica. Encara que no ho sapiga, encara
que no v'ho pensis. La pilota i el cop de puny
també fan patria... perquè distreuem la gent
dels afers de ^{del Govern} ~~del Govern~~ ~~del Govern~~. Ah, que hemien ~~del~~
un altre sense la pilota i el cop de puny?

- Un moment -

Ja heu acabat?

Cosme:

Ho, no encara... Es a dir: un et ja senyor
general vulgui... Et senyor general mana...
Tal vegada et intereso amb aquestes presenta-
cions...

El General:

Ho, no... A mi, de tant en tant, també m'apre-
da conèixer gent humil i popular com. M'ho
vegades m'entretinc
parlant amb les dones ~~que van a fer feines~~
que van a fer feines ~~excursionar i preparar repòs al ministeri.~~
excursionar i preparar repòs al ministeri.

J'han acabat les victòries,
i v'han acabat les glòries,
general.

J'han acabat les conquestes,
~~les~~ ^{han} unit les vil·liques pertes,
general.

Heu hi han tret un cop d'espasa,
tot-hom v'ha tancat a casa,
general.

Han fomentat la disbaixa,
i el país semblan Xaixa,
general.

Tro no cat pue et potte pluri:
us fundit et Directri,
general,

i han ressuscitat l'España
amb un cop d'audàcia i maña,
general,

donant-nos la dictadura
i, a ues a ues, la censura,
general.

Dictadura benefactora
que a la gent d'orde enastora,
general

i a tots els espanyols salva,
- es bona com una matrona,
general! -

- Una pauseta ben -
fèit de: "Molt bé! Molt"

Molt poètic / Molt inspirat!
: prop. que ja he a-
fapat abè. repueix:

La situació cartica
ha venç la Península Patristica,
General.

als que feien el partit
els envien a l'exili,
General

ben la llengua viguesa
del viuet i la pintarica,
General.

Deu la posicions: fires
amb gran atenta de vires,
General.

Tot el país es aclama,
i no es pot una ~~amb una~~
General.

de la nació salvada
per vos, i regenerada,
ora et hum, ora et fauol
inmortat,
i General!

Josep, que ha dit els últims
versos fent-hi un latiguillo que
avergonyiria l'altre mes dolent,
ara s'inclina en una profunda
reverencia.

~~amb una amb una~~
~~amb una amb una~~
~~amb una amb una~~

Tot, menys adela que, com està enamorada de fa-
briel, li heu de tenir certes atencions: Molt bé / Molt bé!

St General, a Josep: Molt agrair, pre. Si necessita al-
guna ^{altre} cosa també pot passar per Capitania.
Quant als vots si me s'ol donar en faer fe
un triatge extraordinari i el repartir als
alcaldes.

— a l'ajudant —

Ho li sembla?

L'ajudant: als alcaldes els ^{hi} agrada molt.
Josep, entregant al general el paper: Espi van, amb el
d'un bon patista

St General: gracies pel vots i jut en.

Teresa: Mai m'ho hauria pensat que un pre ^{tan entipit} a-
quest fet deimey tan brique

Cosme, en ven baixa: Calta! Ho riguit ordinari!

Mamut, a Llorenç: ¿a tu que t'ha semblat aquest pre-
cio?

Llorenç: A mi, que és pre et digni?... Ho m'ha a-
cabat d'entrar.

Cosme, a St General: Perdieu, general, abans d'aquest.
ta humilissim idea que heu tingut...

St General: a quina us referiu? he tinc tant?

Cosme: a la del, alcaldes.

St General: ah, si!

Cosme: M'oldria demanar permís per a publicar el
vots a "La Veritat", el tracta d'un redac-
tor de casa, compenien? i es natural que el
volguem tenir, ^{per així i per què} a l'annuari, als Herold de
"La Veritat" els plane molt aquesta mena

St General: de presia.
Concedit, concedit...

Josep: jo en guarda una copia

Cosme: Doncs parti-la devers aquest mateix ves-
pre a l'impremta. Que vagi amb un filat,
a primeres pagines: amb un retrat del gene-
ral.

- Entra, sense que ningú hi
hagi iament de la seva pre-
sencia, Gabriel.

St General: ¿ara que hem de fer?

Cosme: ara, si us sembla bé, abans d'entrar a la tra-
ta de fetes, ~~no~~ perquè després ja no podríem fer-
ho, visitarem el jardí, la biblioteca...

- amb venitat proteger-

Perquè jo, mat un cert i dir-ho, no un
xic intel·lectual.

St General: En vos això us ex perillós. Perquè ho podem veure tot: ~~per~~
adone intel·lectuals...

- Sorten St General: Cosme
segueix de tots el altres, menys Ga-
briel, que per comentarís

Senyora primer: Que es franc: senyill!

Teresa: Mai no hauria dit que un home que mai no pots veure-ho tant!

Joan: És un home tot en!

Marc: Un expert! ja ho ha dit senyora que li
aprada la pilota!

Josep: És un general digno de Otumba: les Hores de Tolosa!

Isaac: És un general surrealista!

Gabriel, que v'ha quedat tot: És un idiota!

Cap. 002 (91)

39

- V'assix, aborridíssim. En
un una cigarreta. Fumo.
Per la porta de la dreta
apareix Sebastia. Gabriel,
veure l'assumir -
pot riure, ja.

Sebastia, desde la finestra de la porta, aventant vers Gabriel: la

Gabriel: Ho, home: perdona'm.

Sebastia: Se puc? Si te raió! Si jo també riuria... amb una
altra roba!

Gabriel, mentint pietosament: Ho, Senyor no està malament.

Sebastia, enfurismat: Tota pitjor. Ho sento una persona: rem-
verteix al diari. Ara, per a fer economies, m'obliguen
a venir aquí, ^{hodie} em verteixen d'ofere!

Gabriel: Però això ^{hodie} podria existir ho, Sebastia.

Sebastia: Ho, perquè vos pobre.

Gabriel: Senyor així fets com jo: promieu aguantar les seues
requisicions.

Sebastia, segueix d'un moment: Tu fa l'efecte que voste tan-
poc no hi està be al diari.

Gabriel: Ho hi estic be, Sebastia. Hi estic molt mata-
ment.

Sebastia: "La veritat" no v'ha fet per a voste.

Gabriel: Segueix una de veritat, no; no v'ha fet me-
a mi. [És que no tinc ànima de sustenir
ni de viure de la Patronal.]

~~Sebastia: Oh, no crequi que tinguem per una persona...~~

Sebastia: Oh, no crequi que tinguem per una persona...

a casa, i sempre avant-se'n sense veure 'l
i després d'haver parlat amb voste... Ho cal
ser faine viu, sap?

Gabriel: ¿ es !...

Sebastià: fo ve amic de voste; es a dir, si voste accepta
la meua amicitat.

Gabriel: ¿ es clar, home!

Sebastià: ¿ li tinc una veritable simpatia perquè voste
de tota aquella gent que va al diari, es i
amic que me tracta amb consideració: no
som un viat. ¿ per això no em sembla malament
que voste i la senyoreta Adela... Ella també es gran,

~~Sebastià: ¿ li tinc una veritable simpatia perquè voste de tota aquella gent que va al diari, es i amic que me tracta amb consideració: no som un viat. ¿ per això no em sembla malament que voste i la senyoreta Adela... Ella també es gran, a l'esperar de voste una resposta...~~

Gabriel

Gabriel: així, ningú no en sap res? ~~Sebastià~~

Sebastià: Ningú. Però hi ha algú que sospita. Per ai-
xò t'he cercat a voste: per a avisar-lo.

Gabriel, molt alarmat: algú? Qui?
Sebastià: El senyor Caralt, el director. Aquesta nit, en
arribar, m'ha donat un ipar...

Gabriel: ¿ puè?
Sebastià: Què això, en ell, es molt estrany i m'ha posat
alerta.

Gabriel: ¿ ...?

Sebastià: ¿ ha començat a preguntar-me: quin me-
na de vida feia voste, si a la redacció rebia
vistes de dones, si la senyoreta Adela vivia...

vidia amb vortè, n'ets ^{he)} atrapats en alguna conversa...

Gabriel: Després d'un breu moment de reflexió: Bah! Carats
raí, no es de temer. No pot tenir cap interès en
perjudicar-me.

Sebastià: Interès no ho té, però moltes vegades hem no fa el
mal per interès sinó per goig de fer-ho. I et recompenço
Carats no crec que sigui home per capaç de privar-
se d'aquest goig.

Gabriel: No, no pot ser...

Sebastià: Jo no m'esperaria res de tí. I qui sap! per espe-
ra la ploma... Es un home avar, un
home desagradable.

Gabriel: Perquè ho dius així?

Sebastià: Perquè ho diuen els redactors del diari, i diuen
mes: diuen que es un carabassot i que si la cosa
dona no hagués dormit tantes nits fora de casa
no ocuparia el lloc que ocupa.

Gabriel: Que sap tu puet!

Sebastià: De totes maneres, no v'auréu: jo soc amic de
vostè... No v'enfada perquè jo sigui amic de vostè?

Gabriel: No hi sap preu?

Sebastià: No, Sebastià: al contrari.

Gabriel: Jo ja ripitèrie.

Sebastià: Ripiti... O no ripiti... Vostè... No se de que parla-
vem.

Gabriel: Si, ja veig que estàs preocupat... Tot passaria,
tot passaria!

- En a la porta de la casa -
I si patia i es casen / farti un treure aquest
uniprime i deixi'm anar vertit de persona!

- furt per la porta de la dreta, que Gabriel s'assieu. L'últim, d'après tot, a ditte pens aplaudiments, a clamorosos: la Maria Reial, la veu, Gabriel v'aixeca i m a tancar la porta de la dreta en el precis moment que hi apareix Adela.

Adela: Te'n anaves?

Gabriel: Ho: tancarà la porta per a no sentir aquesta música.

Adela, tancant la porta: Ara us he sentit.

Gabriel, després d'un moment: Això és encantat.

Adela: Què?

Gabriel, amb un gest indicant el seu estorn: Això, tot: aquesta cançó, aquest luxe, aquest personal més, la festa d'avi, els tres pares, tu, jo...

Adela: Ho s'entene.

Gabriel: Milla: és una orientatge. Però el mal és que tampoc m'entenc jo. La dir, no se si'avi no entendria's es un mal o un bé.

Adela: Totat ^{hermós} ~~hermós~~, excitat...

Gabriel: Sí, per ho estic. Cada dia veig Ho estic pensant pensos en tu i en la meua mare. I hi penso sempre. I quan penso en mi: en la nostra vida, que v'espero.

Adela: Jo per a tu veig veu la pau, la serenitat.

Gabriel: Doncs estic en un turment.

- a un part d'ella,
de dolorosa extranyer-

Lluci Un torment que m'estimo molt: res-
se et puat no podria viure.

Adeta: ¿ donec?

Gabriel: Però hauré de resignar-me a ~~per~~ perdre't

Adeta: Ho!

Gabriel: Si et teu pare mai ^{no} consentirà en que et
cais amb mi. ¿ farà be.

Adeta: Perquè farà be?

- (Cenicienta indigna-
da -

Gabriel: Sembla mentida que li Llucci's la raó. Sembla
mentida que et defennis
Ho soc det teu braç, Adeta.

Adeta, que, de tant en tant, li plau fer passes: Però et
det men cor.

Gabriel: Però et ve no compta gels & hanes com et teu
pare. Et teu pare es un home de seny, un home
de bon sentit i es lògic que no et deixi casar
amb mi. Quin benefici puc oferir jo, un pe-
riodista, un escriptet de res, ^{un estudiant d'enginyeria} a la filla del mi-
lionari (comme Barvil)?

Adeta: Però abans et papà no u'era de ric.

Gabriel: Però ara u'és. Perquè tenia vocació de
ric. ¿ perquè no era periodista. Els periodistes
no hi arribem a ric, ^{no hi arribem a ric}

Adeta: Ho et emixes et papà. Et et la meua felici-
tat.

Gabriel: Ho veu. Però pu et la teua felicitat no es
que et cais amb un ~~periodista~~ periodista.

Una pausa.

Adela, després de la pausa: Ho veus! ja us heu sentit.
 tit. ja us heu descorat ja. Est dolent!

Jabuel: Joc pobre. ¿no hi ha res més dolent que la po-
 breta. ¿t'ertimo a tu, que et rica.

Adela: ja ho ve. ~~perquè~~

Jabuel: ~~ja ve~~ joc pobre. ja ho veus per ~~de~~ des-
 ma!

Adela

- a dintre v' veix en
 aplaudiments; ach-
 macions. Super d'
 una paueta ben,
 t'apuesta tot un
 obre.

Adela: Un drama en una festa com aquesta! he
 una casa com aquesta en tot. heu esta
 content.

Jabuel: heu tot decidit per l'adveniment de la dictadu-
 ra.

Adela, de sobte, amb atepia triomfal com qui ha fet
 una troballa: ¿la dictadura?

Jabuel: Bona, per ara; prou.

Adela, enfadada: Ho veu vell dir això!

Jabuel: ah, no? Doncs que vols dir?

Adela: ¿la dictadura, que no et podria fer ric?

Jabuel: a mi? Ho!

Adela: La dictadura ha enviat a molts regnes
 per diners els de casa. a tu, que ho ves-
 content més que ells, perquè et vols casar,

també et podria escriure.

Gabriel: Estimada meua, perd totes les esperances: jo no
un home que no pot escriure ni amb la
dictadura.

Adela: Perquè?

Gabriel: Perquè... ofendria et teu pare si et dius el
perquè.

Adela, resignada: Tant.

Gabriel: Ho tinc temperament jo, vept?...
vept...

Adela: Pobre Gabriel!

Gabriel: Pobre del tot, no. ~~vept~~ Mentre m'estimis com a
ra no em sabria considerar pobre del tot.

Adela: Vols dir que mai no em deixaria anar?

Gabriel: Mentre et teu pare sigui tan ric i puberament
tat, m'estic més que segur: no em deixaria an-
ar.

Adela: Sen meua!

Gabriel: Però no t'entristeixis, que les coses no em han
d'anar malament sempre... Potser ben aviat po-
dré donar-te una resposta!... Altrament, té
deu habet-hi una Providencia per a et enamo-
rat.

- V'obri amb violencia
la porta de la dicta
i apareix Comel, ~~apareix~~
~~de~~ ve descompost,
pàl·lid, tremolós d'ira-

Adela, amb un crit: Et papà!

Gabriel: La penitència!

Come, apesant-se impudic, agressiu, a Gabriel: Què?

Gabriel, un xic pàl·lid, però molt seriós: Et puc costar volguis!

Come: Ho m'han ~~seu~~ enganyat! Ho ve tot!

Gabriel: Milla: així me'nterà l'explicació.

Come: Ho en veu cap d'explicació! Vostè es un miserable!

Gabriel, un xic més pàl·lid: Li prego que m'ordei el teu quatre. Ho estic disposat a deixar-me insultar!

Come, cada vegada més excitat: Doncs ho'nterà, si diré et puc em doni la paraula. Ho enganyat la meua filla, me l'ha robat!

Gabriel: Si jo no fos un home digne, faria molt temps que la seva filla ~~hauria~~ hauria fugit amb mi.

Come: La meua filla no es una quatern!

Gabriel: Ho puc veu ho es: per això l'estimo.

Come: A ella o als seus diners?

- Excitadíssim -

Gabriel: Als seus diners! Als seus diners!

Come: Pobre? A mi no m'enganyaria com a ella!

Vostè volia els meus diners.

Gabriel: Els diners jo els veu honrats, guanyats honestament, i els seus me veu molts de ranc i ranc de pobre. Donc els diners de la dictadura, des negocis bruts, del pistolerisme, i jo no els admeto per a no tocar-me les mans!

- a la porta de la dicta

∇ 'insimma la figura de
Joan Casals. Se veuen l'
fabriel l'incepa, auant-
to a veuar: arrotjant-
to per l'inceb iug.

Joan ~~esta~~ ~~ex~~ ~~hader~~

J'ortí entri a paudir de la un obra, espia,
detata, poticia!

Joan: Li advertixo que jo...
Comme: Madre!

Fabriel: Es insultt d'un home tan vil i abjecte com
vostè no tener.

Comme: Vostè es un pectador, un home perillós, un
anarquista.

Joan, unip aixecant-se: Això: un anarquista!
Comme: Ho diré al general. Et farei apasar.

Fabriel: Ho pra res d'extrany: ara als homes
honorats es apafen i als maders es donen
un titol nobiliar!

Joan: Calli! Respecti aquest cas!
Fabriel: Vostè, un home repugnant i enfangat com
vostè, no te dret a fer respectar res!

~~Fabriel~~ Comme: Te tots es dret perquè es un home
honorat!

Fabriel: Un home honorat que viu ^a costell de la dona
i de la filla!

- Futura per la dreta
Teresa, Adela, sempre
primer, Manuel i se-
bastia. Molt ràpid el

Joan: ¿ i vortè, pue ve' de uott l'ora famitè? Que
 no ho sabèm pue no te pare cangit?

Jabriel: Miserable!

- sense pue perseguir es-
 tar-ho u l'henca al da-
 munt: et hufetegi-

Teresa: Comme! Que passà?

Adela: Papà!... jabriel!

Comme, a adela, apofant-la brutament: Tu, apui, amb
 tu ja parlarèm!

- a jabriel -

Jabriel: ¿ i vortè, fra d'apuerta casa! Ho u' es digne!
 Ho, pue no eu roe digne. Ho eu roe perquè
 no he robat ni he enganyat ni he mentit
 com fan tot vortè. Perquè amb la capa de l'
 rde i et seyy i amb la complicitat d'ua poken
 i un rei pue han vuturat lo Hei, estan det-
 homant et pais. Ho eu roe perquè apui at ho-
 mes homant la ^{casa} ~~casa~~ et cau de verganya!
 Perquè tot vortè, a mes d'auat fabel, a mes
 d'imatèich, un una colla de lladres, una colla
 de lladres ben vortè pue tatter et enfió: at
 qual et polle haurie de tatter et cap!

Mamet: Això no es pas un partit amicistò!

Senya primer: Es insulta! ¿'atereix a insultar nos!
 a unatè, pue son les breu vives!

Adela: Sabriet!

Cosme: Don de casa me n!

Jabriel: y sea apollo que en nudo!

- fuit per l'esperem,
que es per au ter de
ntin un home que ell.
Adela plor, aig ai.
pudo en un rillo de
primer terme

Teren: Quina vergonya! Quin escandol a casa
nosta!

Jeny primer: y anis, precisament anis! Que diu el
general.

Mamet, despres ocupadament: El general no diu
res: esta dormint al bief davant d'una
ampolla de xampany!

- Sebastia murmur satisfer
de l'excus. Inmedia-
tament, et

teló.

21 Aprt

Ante tessera

L'escena:

Et la redacció de "La Veritat";
com en el primer acte. A la
dreta, al fons, hi havia una pantalla
amb el seu noble empenyent.

Memoria:

Van les tres de la tarda
del dia catze d'Abul
de 1931. L'escena es vola
una pausa llarga. al
carrer, durant aquesta
pausa, v' veixes, de tan en
tan, una criatura febrils
sobre Sebastia: Adela.
Adela vesteix un vestit
blau, ^{de jaquet,} fanel de feltre, guants,
i un remer. Sebastia, molt
trist, torna a ficar l'unió
i me blau est del primer
acte.

Sebastia: Ho, no ha vingut, veuy neta Adela.

Adela: És estrany. Jo li he telefonat aquest matí

Sebastia: Potser com puc arri ^{es ven} ~~veure~~ que li he volt...

Adela: Sí, ja m'ho ha remetat en venir cap aquí...
El carrer tenien un aspecte estrany, la gent feia
una altra cara.

Sebastia: Ho li ha dit res el veuyr Parit?

Adela: ~~Parit~~ El papà no ha vingut a dinar.
Què passa, Sebastia?

Sebastia, amb molt misteri: Passen coses grutesques, veuy neta

Adela: Sinen que v'ha acabat la dictadura.
La dictadura v'acabà quan el general
marxà a França.

Sebastia: Ho; ho remetava que v'habia acabat, pero en-
cara durava. Quan el general marxà a Fran-
ça vingué un altre general.

Adela: Ho ho sí. Ho hi entenc jo en política. Hi
 me interessa.

Sebastià: Hi hi han molts de generals aficionats a
 manar.

- amb mes misteri -

Ara, però, sembla que el poble v'ha cansat de
 que el manin el sabres.

Adela: Però què passa?

Sebastià: Síuen que ha caigut el govern. I aquesta
 vegada v'ha fet mat de debò. Síuen que a
 Madrid hi han les tropes al carrer, que fan
 causa comú amb el poble, que el rei està re-
 dit, ^{que hi ha presència,} que ~~es~~ vaten proclamar la República.

Adela: Així, tan de sobte? Quan ningú no ho es-
 perava? Ho ho pot ~~ser~~ ésser!

Sebastià: Ho ho sí hi pot ^{ser} ~~ser~~, no hi tinc pràctica jo en les
 revolucions. Però tot això em fa pudor de creuats.
 T'osté v'ha fixat que els carrers estan plens de re-
 lins?

Adela: Sí.

Sebastià: I que la política no pesa?

Adela: Sí.

Sebastià: Síuen quan la política no pesa, tan aficio-
 nada que era al palo, deu passar una cosa
 molt grossa.

Adela: Sí, potser te xasó...

- De sobte, amb agraïment,
 un xic patètic -

Intertextari parlar amb Sabriet una altra vegada...
 de venir hi et faig venir.

Sebastià: Jo me'n torno a la porta. Si hi heu veu

ja l'avisaria.
Adeta: Ho, ara no hi ha ningú.

- fust testat que la
 porta de primer terme dreta.
 Hous ent al carrer, ade-
ta va al batió, amb veu ent
 angunna i en guarda al
 defora. Després es dirigeix
 al telèfon, ja rotar amb el
 sis et dit l'indicador des
~~del~~ ^{del} ~~del~~ ^{del} números. Parla amb
 una gran inquietud.

Jabriel!... Ah, no es esth?... És cortè, la era mare,
 si, adeta... Si qui-li que es pot a l'aparell...
 francs...

- Un moment -

Jabriel!... tot jo, adeta... L'he at diari, a la re-
 dacció... Te'n anaves a l'ajuntament? Ho hi
 vagis ara! fa hi aniràs després... Ara vira aquí,
 t'espero... si, si! Vira!... Què?... si... si...
 si, entès... ¿no et pot passar res de mat?...
 Els carrers estan plens de policia... ah, no fa
 per la policia ara?... ¿de pent que vides...
 fa poden vides?... Ho!... Ho, jabriel! Aquí,
 vira aquí... ~~Heu~~ T'he de veure, heu de
 parlar!... Penja que t'extimo!... Tu també!
 si, vira!...

- Penja l'auricular i, d,
 ategria, es posa a plorar

de cap at telefon. Au moment. & ravisent entre He-
primes dieu Adela.

¿ que en roc de toute! ... Ver perquè tu de plorar?
lotic mes nerviosa!

- a la porta de la dreta pi-
mer terme apareix Sabri, l'ho-
me de patta. Va un xic menys
but que en el l'acte primer.

Sabri: Bona tarda.

Adela, molt nerviosa: Ai!

Sabri: Ho v'espanti, senyora... ~~perdero~~ Permi que mai
vingués no v'ha espantat en veure'm... ~~l'esperava~~ ^{reduccion}
no m'ha anunciat perquè roc de la casa... hi, me
directa

Adela: (El mira amb reyet i extranyer)

Sabri: Ho, però no et veritable: et de patta, et que
va a la preio.

Adela: ~~Perquè s'esperava~~ El perdistes també van
a la preio? Jo em creia que només hi ave-
ven els Hachies.

Sabri: Ai, senyora, es Hachies son et que hi van
menys! ¿ quan hi van, es per a reportar
uns quarant dies

¿ voste? Tal vegada es la redactora de la
- (cambiant de to)
~~revista de~~ página femenina?

Adela: Ho, no, seny: roc la filla del senyor Basil.

Sabri, amb molt respecte: Ah! Tinc molt gust en
saber-ho, senyora! Molt gust en co-

veixer-la. Presirament jo he vingut per
a parlar amb et ven papà.

Adeta: Suposo que no t'agrada, però ja hauria d'estar
ser aquí. Tinc una argumentació!

Sabri: Argumentació? Perquè?
Adeta: Ho he vist et carnis? Quina pentada? Quina
ta potència? Diven que hi hauria restució.

Sabri: Ho es preocupi. Ho passaria res.
Adeta: Però i si hi ha restució?

Sabri: Tampoc passaria res.
Adeta: Però i es mort? I es ferit? A vegades hi
han morts, hi han ferit.

Sabri: Sí, es veritat. Aquest es un número del progrés
ma del qual no poden prescindir: hi
han d'haver morts i ferit. Però es ho fan
amb mala intenció; ho fan per complir, per-
què la gent d'orde no es perxi.

- A l'interior, les veus
de fabriel i sebastià -

La veu de sebastià: Futri, entri, ~~sebastià~~ sempre talvat... ja es
aquí, l'espera.

- Futria fabriel per la
porta de la dreta pri-
mer terme -

Adeta fabriel: Adeta!

- Adeta, molt pal·li-
da, se l'encuoia, no
pot respondre. V'aprim
a la taula de la redac-

ció. Sues llagrimas i
lligues care aall. Jabri,
que compren la situació,
dieu.

Jabri: ah!...

- i v'extremant, reuient, per
la porta de la dieta primer
terme. Jabri abraça a a-
del, que descansa el seu
cap en el pit d'ell -

Jabri: Estimada criatura meua!

Adela: Jabri!

Jabri: Perquè ploreres? Que tens?

Adela: Ho, no es res... Heu vist!... Ho ve' que em passa...
Totic alegre i ja ho ve'ut: tinc una angunia!...

Jabri: angunia de què? Perquè?

Adela: Ho ho ve'!... De tot, de res!... Ho ho ve'... Com un
prementiment que la meua vida ha de canviar,
que me ha de passar una gran cosa...

Jabri: Pensa que mes matament et pot ajudar no
hi podem estar. Tot aquest temps, desde que
vaig ve'tic et de't dicir, em hem vist d'acurat,
amb pr... pr...

Adela: Gracies a febartia, que es bo.

Jabri: De manera que...

Adela: Si, tens raó. Sempre en tens de raó. Avui hauria
d'estar mes contenta que mai. Y ja u'estic,
però amb una alegria estranya.

Jabri: Si que u'has d'estar: perquè u'estic jo; per-
què avui em sento plè de brer i de cratge;
perquè em fa l'efecte que ~~seu~~ per mi,
per un altre, ~~seu~~ de fer que fins ara

haviem viscut en una negre de nit, v. a. -
esta de fer de dia; perquè ara ha arribat la
meu hora i veig que ficam mes per un roble
i obren periodista.

- Apafant a Adela
per un hora; i portant-
la al batió del fons -

Ho t'ha senttat que avui els cannes no eren els
canes dels altres dies? Ho has vist que en tot
hi havia un aire de triomf i de festa? Ho
avui ha caigut la monarquia! Avui es potbe
~~proclamar~~ proclamar la República!

Adela: És cert, dries?

Jabriel, amb una gran emoció: És cert, per fi! Ara tot es
plandeix al meu entorn i la vida em sembla feli-
cit.

Adela: Sí! Sí!... A mi també! Se m'encomenen la
terra a les peus, et teu eras pe.

Jabriel: En tot aquest temps he lluitat molt: no tenia
diari, havia de viure de est-labracions i tra-
duccions ^{de traduccions per a acabar la carrera, que ja he acabat} ~~mat~~ ^{mat} papades... Però tenia la meua
mare i et tenia a tu i et volte amb em do-
nava força per a seguir lluitant, i tenia un
altre amor: et de la llibertat!... I ja ho veus,
avui no ha canviat res en mi: segueixo no
tenint diari, vivint de traduccions i est-labora-
cions ^{perquè et l'últim d'ensenyar, encara no em dona per a viure} ~~mat~~ ^{mat} papades, però puet com et em dia
que he triomfat, perquè ja no hi ha obstacles en el
meu camí.

Adela, plena de ferver i d'il·lusió: Sí! Sí, jabriel
meu!

Jabriel: Ho he oblidat tot: les meves angúnies, les
 leres, les de la mare velteta i l'her; la meua;
 les humiliacions, la guerra que tot em feien; el
 trevallar hores i hores per a poder viure.

Adela: I em pots jures!

Jabriel: Mes jures avui que abans, ja veus hi es extrany! A-
 hui tenia por de perdre't. Avui no en tinc. Des
 aquest dia, apueta visques que supleixen el sa-
 ner, apueta thum de tenir que hi ha en tot to-
 tot les cares em fan creure que les injustícies
 ja no son possibles. I una injustícia for que
 no ens deixessin estimar-nos.

Adela, riant: Avui em penso que ja no heure de te-
 nir por. Avui no est que feliç, com feliç
 abans. Avui ja pots quedar-te.

Jabriel: Ho t'entenc... Et veig riant, parles d'una
 manera...

Adela: Et sapia sap que et apui, amb mi.

Jabriel, un xic patètic: Et ten pare?

Adela: Si. I rindia.

- Jabriel, instintiva-

ment agafa el braç

Jabriel: Ho, no t'en vagis. Vol parlar amb tu.

I ja sap hi jo vull parlar amb ell?

Adela: Tem que no. Per això m'ha pregat a mi
 que et fes quedar, que facilités el nostre encontre.

Jabriel: Va ~~tenir~~ ~~ser~~ ~~pot~~ insultar-me!

Adela: I ara se'n penedeix.

Jabriel: Va insultar la meua mare!

Adela: I encara se'n penedeix més!

Jabriel: Va tenir-me de casa!

Adela: ¿ ara t'hi ort per truar a entuar. Cap-002(113) 11

Jabriet: Penta que jo t'hi expuo. - Un moment -
ja ho pensu. Però no et puc perdona.

Adela: ¿ et perdonaia?

Jabriet: Perquè?

Adela: Perquè est, tan rebutat, v. ha humiliat i aïo-
ja et pensu castig. ¿ perquè ex et meua pare.

Jabriet: Va ofendre la meua mare.

Adela: Però jo vaig estimar-la, i t'estimo com si ho fos
meua.

- Un moment. Jabriet,
abatut, abatut, disfurtat, v. at.
sen a una cadira.

Seies abans que habien desaparegut tot el ob-
tacle del nostre camí. Ho vulguis ara posar-
se 'hi de nou.

Jabriet, sobrit, humiliat: ¿ la meua dignitat?

Adela: jo no et voldria indigne!

- Cambiant de tò -

Et m'ha dit que prouies venir t, que et de-
manés un xic d'oblit, que et fes venir a la
redaccio. jo et prego que, riuó per est per mi,
siguis generós, siguis bo. Ho t'enc vagis, expresa
que vingui est, parla-hi

Jabriet: Ho sí sí podré.

Adela: jo t'estimo

Jabriet: ¿ jo a tu. Però...

- A dintre la veu de
Sebastià: -

La veu de Sebastià: Et venga Sabriet!

- Una veu veu de

convertes. a Adela deu, em-
penyent fabriek, vers la porta
de la direcció.

Adela: Entre, entra aquí... un moment!

- fabriek, inquiet, obcec. Per
la porta de primera terrassa en-
tra Cosme Bauil. Pál-lid,
plè de neguit, inquiet.

Cosme: Ho ha vingut ningú? Ho heu atallat la redac-
ció?

Adela: Calma't, papà. Ho heu atallat res.

Cosme, deixant-se caure damunt d'una cadira: Així et di-
pantís.

Adela: Si tot-ferm fa cara de fetta!

Cosme: Tot-hom, no. Hi ha tret, no.

Adela: Viatges?

Cosme: La gent d'orde, les classes directes!

- Amb ira protesta-

pretós! Hina que proclama la República! Tant
bé que anarem amb la monarquia.

- Cambiant de tò-

I est?

Adela: És aquí!

Cosme, amb un sospir de satisfacció: Atalât tin deu!
Quin pèl m'he tret de here.

Que està molt creant?

- amb inquietut -

Adela: Que us diu?

Cosme: Si està molt enfadat.

Adela: Així, no tant.

Cosme, refent-se: Be, així tot maxa! Qui sap, pot-
ser encara salvariem alguna cosa.

- (Cambiant de tò i vi-
rant at sea entrà -

on es?

Adela: at teu deparat.

Cotme: Vertu. Vertu. hi un moment, filla meua, i aca-
bra't de desenfadar. Cui i ajudaria a retrair el
teu pare que en aquest moment no sap
per quin mar navega.

Adela: Si, papà.

- Et beu i desapareix per
la porta de la direcció. (Cotme
s'aixeca, s'arremja la coberta,
s'estira l'ermita, adopta
una postura d'indiferencia.
Pobra un timbre. Compa-
reix Sebastià.) -

Cotme: Suposo que aquells no se'n han anat?

Sebastià: Ho, senyor.

Cotme: D'arrí's entrar.

- Sebastià inicia per el mur-
tit per la porta ^{per un} ~~per~~ tra
nat, que es fa de primer ten-
ne dieta. Un gest i unes
paraules de Cotme el de-
tinen.

Un moment, Sebastià...

Sebastià, deturant-se: Si, senyor.

Cotme: Jo, sap? toe molt demòcrata...

Sebastià: Ho en sabia res. Però quan vete ho diu...

Cotme: Si, toe molt demòcrata i m'interessen tots els
parers. Què u'hi sembla de tot això?

Sebastià: Que es tot això?

Carme: Et pue patta.

Sebastià, en d'un tò emmencament seriit: Set pue patta, senyor Barril, ja en parlaréu després.

Carme, inquiet i estranyat: - ¿ vent. -
 Si pue'nt ~~ot~~ dir... ¿ puet també es deen haber
 t'nat revolucionari?

- Atribuïu per la portada
 primera de la dreta, Joaquim
Català, Joaquim Montanyà, Lluís
rene Garcia, Manuel
rents. Lluís i Manuel
 tenen l'aspecte indife-
 rent de sempre: l'un per-
 què es verd, l'altre per-
 què "això de la políti-
 ca" no l'interessa. Joaquim
 i Joaquim estan visiblement
 animats.

En entrar vertes drets de-
 vant de Carme, que es
 mira amb molt mala
 cara, com si fossin ells es
 culpables del pue patta.
 Una pausa

Joaquim: ¿ Sí, senyors: que me'n direu d'això?
 Sí, miri, ...

Joaquim: Per ha ten aixafat la quitarró

Manuel: Ha estat un pot pue mirari no s'esperar.

Lluís, mirant ara a l'un ara a l'altre: Que es pat-

sa? Se pue parter?

Josep, s'horit: l'inga, home, pue no extem per miriques!

Lluís: Ah, de mitia? Aina no m'interessa tota mita
malament la mitia! Molt malament!

Joan, per Lluís: ~~Està barant amb aquells~~ ho desesperant!

Carme: Ho v'ho esperaven, veritat?

Joan: Jo, si he de dir la veritat, no ho preveia.

Carme: Vostè no preveu res!

Josep: Qui v'ho havia de pensar.

Carme: Vostè, no, ja ho ve. Vostè no pensa res.

Joan, picat: Hame, renyr Pauel...

Carme, ridant: Què passa? Què vol vostè?

Lluís: Dona la gana! Per això ve l'ama!
Què té? Perquè rida tant?

~~Estava pensant en aquells~~
~~hagueren~~

Carme: Ho, perdón'm, no volia dir això... Ho ho ve' pue
volia dir!... tota desesperat!

Josep: Ho comprencem perfectament. A un altre cas.
ja et mateix.

Manuel: L'acompanyem en el sentiment

Carme: Mira que proclamar la República!... Per mi ho es-
tat un cop terrible!

Josep: Per mi també. La República no es tan pretien
com la monarquia

- Una paraula, et cau-
re v'ha es mit de la mit-
titat. Tot esperaven el
cauere amb dit just.

Cosme: ¿ ara pùe en faig de "La Veritat"?

Juan, alarmat: Què vol dir?

Cosme: Si es cert que ha caigut la monarquia, pùe en faig de "La Veritat", que en aquestes res anys sempre ha estat amb la dictadura?

Mamenet: Te rao.

Cosme: És clar que tinc rao. Tu tinc sempre jo de rao

Ja ho veuen en quins compromisos m'han posat? — Després d'un moment —
Juan, plè de por: Horatius?

Cosme: Vostès, si! ¿ Vostè més que tot? M'han fet un grà matxa!

Juan: Però, senyor Barrit!..

Cosme: Ho ha fet senyor Barrit que valgui!

Juan: Era vostè qui inspirava el diari.

Cosme: Jo? Jo aspirava el diari! Però si jo no se es-
crivre més que factures!

Juan: Be, ja m'enten, senyor Barrit.

Cosme: Si que t'entenc... però no et voldria entendre.

José: Horatius no heu fet més que obuir robes.

Cosme: Ja ho sé. Però les robes s'han d'obuir a l'aves.

Juan: Què vol dir?

Cosme: Vull dir que de tan ^{en tan} ha d'obuir desobeint una mica,
aflluixant.

José: Recordi, senyor Barrit, que vostè ens deia que aquestes

Cosme: Si, però no tan.

Ureus, a Juan: Que dir? Que està enfadat? Que ens renyar?

Juan: Vinga, home, que aquí no estic per veure!

— Els periodistes es vi-
ven entre si molt ex-
trañats —

Come: Si ho hup uettin fet aixi no estaria em
com estarem, y els aduocets o que estaria
molt malament, y tot per culpa de votet,
que han estat mis papistes que el papa.
- Infundant-re pra-
duament; amb una

hi, senyor! ja ho he dit! Més papistes que el
papa! "La Veritat"; apuets set anys que
acabem de passar, ha fet pena de Hegel; tot
ho trobarem bé. y era en ho tiraria en can
que tot ho trobarem bé. y ho trobarem molt
malament!

Joan, després d'una ^{petita} pausa, em qui li un gran desabri-
ment: y si ~~podem~~ donarem un altre torn?

Come: De d'haurer de prometre d'una-lo.

Jesep: Ho hem fet altres vegades!

Come: Mantes! Mantes vegades! Mantes tornes!
^{semblavem impetats de Sabatins!}
La gent ja no ens creure.

Joan: Ja no ens creu ara. Però la puertia es anar
tirant.

Jesep: ~~Les~~ Les circumstancies manen. y com per les
circumstancies manen, en tindrém republicans.

Come: A mi no em estaria faire...

Joan, incògnitament: Ok, ja, ja

Come: ... perquè a mi en el fons la República no em fa
por. Però a votet els serà un xic més difícil. Vos-
fet y han comprouet manta, estan usats, deca-
reditats, apuets set anys de dictadura els han
dixat inútils.

pero pertin que la resignació es una virtut cris-
tiana, i en aquets moments tot hem de tenir resignació.

Crenc: que diu? que també hem de fer resignació?

- Molt convenent -

No servim, unathes, senyor Ramit, per a fer resignació!

Cosme: Vagi al votavant!

Sebastià, entrant: Hi han aquells senyors.

Cosme: Quins senyors?

Sebastià: Aquells fan amics de vostè. Ho recordo et nam.
Si men que vostè es espera.

Cosme: ah, si!

- ests perdistes -

Vostès ja ho saben: no es unguin de la redacció, i puax
els necessiti els cridaré. Poden esperar-se al hall.

Crenc, anant-se'n amb els altres: sembla que està un mica coent.

Manuet: Per això em envia a l'alt. que diu est.

- Els perdistes porten per

Cosme: Fassi passar aquets senyors
la porta de primer terme dret.

- fent Sebastià. A pre, al camí, escla-
ta novament la criadoria, encara enfu-
ta i en tòment. Entren els puatre
senyors de les preses vives. Venen exposi-
fuit, aplanats, amb cara de llàstima
se entrar, amb una emoció protesta,
s'estenyen les mans intencionalment.

Senyor primer: ja ho ven!

Senyor segon: ja ho ven!

Senyor tercer: ja ho pot vendre!

Senyor puert: ja no veig res.

Cosme: Pero volen dir que no hi ha esperança?

Senyor primer: Ho hi ha esperança!

Senyor segon: Ho hi ha!

Senyor tercer: Ho n'hi ha pota!

- Et tunc quid dicit
: et dixit eum in una ead.

Comme: Dixi, et certum per hoc proclamant la République?

Seigneur premier: C'est, malheureusement. Mais tu ne dis pas
Radio.

Seigneur second: Et pour tu dis la Radio!...

Seigneur premier: Quand tu dis la Radio, tu es sûr de te rendre.

Comme: Pourquoi l'exécute? Qui fait l'exécute?

Seigneur premier: L'exécute fait la peur de la de face.

Comme: Et est-ce? L'exécution?

Seigneur second: Qui rend l'homme? Si ce n'est pas par peur.

Seigneur premier: Mais ce n'est rien. L'État fait les malheurs. L'État
dixit est, l'État abandonne tout le monde!

Comme: Serait-ce!

Seigneur premier: Si tu n'as rien que au vu mal de la peur, tu n'as
rien!

Comme: Si, et cela: l'instinct de ~~conscience~~ ^{conscience... Ho! Vult dicit de conscience.}

Seigneur second: Mais si tu n'as rien. Mais Rome...
est te n'est mal de la peur!

- Une pause. Puis at
carré entre et qu'il a
commencé à distinguer
vite la République! Instincti-
vement tout espérance avec
soi, dispart: par et cause
de, malheurs!

Comme, menaçant avec et puny est:

Puis est-ce encore un homme?

Seigneur premier: Si, mais n'importe pas l'obéir.

Comme: De toutes manières encore est-ce! Et ce n'est pas
abandonner!

Seigneur premier: Ça si tu dis que certain fait les malheurs.

Comme: L'État n'est pas déclaré l'état de guerre.

Senyor primer: Mamma tant!

Senyor segon: Mamma tant!

Senyor tercer: Mamma tant!

- Et senyor quart calta -

Comme, a Et senyor quart: ¿ on té?

Senyor quart: Jo ja no tinc esma ni pu a atènyer-me.

Comme, després d'un moment, plè d'aspirança: Però: les provincies, i les altres ciutats? Què fan! Què es pesen? La Majestat tenia moltes ciutats!

Senyor primer: Es ven puu les ha perdut de cap i volta.

Comme: ¿ Barcelona?

Senyor segon: Barcelona! Ho ha rent com uida?

- a for, es ciut de ví-
ca la Republic! Mhoi
la tirania! = mes accen-
tuat -

~~Handwritten scribbles and crossed-out text covering a large portion of the page.~~

Comme, molt indignat:

Senyor primer, escandalitzat: ¿ on té? Què diu era!

Comme: Ho té energia! Ho té... d'altres! A hores d'ara,
per a repunir aquest espectacle vergonyós,

- Senyeta et carrer -

Es seus sentiments, identics als vostres, son molt dignes de respecte, però hem d'esser sincers: hem de confessar que hem fracassat.

Senyor primer: Té raó: hem fracassat.

Senyor segon: Hem fracassat, sí.

Senyor tercer: Jo ja ho sabia

Senyor quart: Jo m'adhereixo.

Senyor primer: — Una pausa breu.
Hauríem d'emigrar.

Cotme, espantat: Vot dir?

Senyor primer: ¿ex clar! Després ens hem resignat
marea. ¿ho xurmeu no oïdada. Hi perdona.

Senyor segon: Jo no estic gens tranquil!

Senyor primer: Hi jo.

Senyor tercer: Hi jo.

Senyor quart: M'adhereixo a la intransigentitat.

Senyor primer: Et m'altre que podem fer ex emigrar,
seguir et rei.

Cotme: Però això veia terrible! Et veí deuria anar
a París, que ara van tots els reis destituit,
i ara els frances estan allí!

Senyor primer: Tot va canviar un altre: fins els frances.

Però no hi ha altre remei. Després, ara, faríem
poca broma.

Cotme, després d'un moment, decidit: Jo, senyors,
discrepo de l'opinió de vostres.

Senyor primer: Doncs que pensa fer?

Cotme: Quedar-me.

El suate senyors, admirats de tant brevisure: oh!

Cotme: ¿els aconsellu que ^{m'imitin} ~~hauríem d'emigrar~~ ~~seguir et rei~~.

Senyor primer: ¿ puc fer-hi?

Cosme: Et puc fer-hi molt: en tenen els republicans.

- Hi ha una pauca
protesta coment acompanyar.
Dutten, v'esparden en
tre ~~va~~ hi els pobres filis-

Senyor primer tímidament: Però ^{tenen} les meves conviccions...

Senyor segon: això: les meves conviccions!

Senyor tercer: Perquè un altre ~~perquè un altre~~ ^{tenen} conviccions.

Senyor quart: Jo, ja ho veuràs: m'adheriré a tot.

Cosme: Per això mateix ara pot adherir-se a la República.

- als altres tres senyors -

Quant a les meves conviccions, est adreçant-les, est substituït les per unes altres de més pràctiques, que vagin més a l'hora.

- he to declamatori -

Monarquisme? República? Patria / La puerthio es la patria

Senyor primer, com es altre, mes animat: si; te cas: la puerthio es la patria.

Senyor segon: si, es clar.

Senyor tercer: Indubtatament.

Senyor quart: Es una puerthio molt important!

Cosme: Per hem de sacrificiar per la patria!

Senyor primer: si, si: ens hem de sacrificiar.

Senyor segon: amb molt gust.

Senyor tercer: Ho hi ha altra solució.

Senyor quart: Sempre ens sacrificarem un altre!

Cosme: Desde demà "La Veritat" es portarà a to' amb les circumstancies i donarà un altre to. Desde demà, "La Veritat", pu' també ex deu a la patria, serà republicana.

Senyor primer: I un altre seguirà "La Veritat".

Senyor segon: Perquè t'hem seguit sempre.

Senyor tercer: Perquè sempre t'hem estat fidel.

Senyor quart: I perquè no ens queda altre remei.

Senyor primer, de sobte, somrient: Potser encara hi hauríem pu'ugat amb el canvi de règim.

Cosme: Tot dir?

Senyor primer: Sí, home! Tot serà puertió de ^{uniques} ~~uniques~~.

Cosme: Ho t'entens.

Senyor primer: Abans ens els entretenem amb la Marx i la rial, i no hi anaven molt a poc a poc.

- Farat-les a uns compassos de la Marxa Rial, escampant tot amb una minuciosa i molt atenta prestesa de poder se dir a la l'obra.

ara de tant tocar l'himne de Ríe y ens els entretenem amb un carret més de què.

- Farat-les l'himne amb la mateixa minuciosa d'abans però més ràpida. Tot hauríem l'utia Ferera. Té pat-hida, triat-nada. En veure el seu marit se li flexa als braços amb un crit d'alegria.

Teresa: Sucara est viu!

Cosme: Qui tens? Que et passa?

Teresa, ratpent-to: al cap, al pit, al nas: Sucara est viu!

Cosme: Sí, home! Més del que et passa.

Senyor primer, amb una ràpida exagrad: idiota: Pobra senyora!

Senyor segon: Això fa tremar et er!

Senyor tercer: Ho hi ha dret a fer veure una mare de família!

Senyor segon, extranyadíssim: Ah, es la senyora?

Sempre sempre: Ho, home, no!

Cap-002(128) R6

Sempre puant, amb ira: ¿ tot per culpa de la Re-
publica!

- Compiant-se -

Comme, fent l'home fort: Però qui et passa? A que ve
aquest repat? Parla d'un repat?

Terem: Ho t'han repat?

Comme: Ho mi ha repat ningú.

Terem: Ho t'han feut d'entoe?

Comme: Però que et penses que he anat a la guerra!

Terem: Ho t'han piet la carteta?

Comme: Fucan no.

Terem, deixant-se caure, ja mes caluadada, en una ca-
dina: Ai! ~~Si~~ fins ara no emmenço a respirar! Quina
angunia he passat! He vingut a peu, no et pensis,
¿ et que se pendent, i he tingut por de que ~~per~~
l'automòbil excites les vies d'aquesta gent...
¿ quina tristesa fan els carrers, Comme! ¿ quins
cits! Diven que els pobres ens pendran el di-
ners; els rics haurem d'anar a demanar
caritat!

- Pleu -

Comme: Ho tant, dona, no tant!

Terem: ¿ pensaria ~~els~~ rei i els ministres! ¿ creuria
convent i empaitaria les monges!

Sempre primer: Tranquil·litzi's, sempre!

Sempre segon: Ho demanaria res.

Sempre tercer: Ho empaitaria ningú!

Sempre puant, apart: Quina verga mes maldamada!

mort de gana que vares treure de casa?
Cosme, espantat, tapant-li la boca: Calla, desgraciada! A-
 ra ex et salvada!

Terena: Tu no estàs be del cap. Ho deies pu'cia en
 fabrick?

Cosme: És en fabrick, però ex et salvada, l'única salva-
 da que tenim! Fes-li bona cara, si ja's ven
 amable...

- L'empresari a l'interior
 de la cambra de l'empresari
 en: taner. -

Senyor primer: Ah, de manera que ha fet les pany amb el
 revolucionari?

Cosme, riuient triumfament: Sí, senyor.

Senyor primer: És una manera d'ingrate ~~una gran~~ habilitat.

Senyor segon: Un truc de gran política.

Senyor tercer: Aquest xicot pot salvar-nos.

Senyor quart: Sí te pot memoi.

Senyor primer: Què hi ha parlat?

Cosme: Ho; no encara.

Senyor primer: Vot que jo, abans...

Cosme: Ho, gracies. Crec que tingas els mitjos su-
 ficients per a convencer-lo.

Senyor primer: Deixa a veure.

Senyor segon: És un senyal.

Senyor tercer: Cratxe!

Senyor quart: Cratxe i viva la República!

Cosme: Visca, que així vivim amables. Ho es.

les paumes, les vents alle-
pres, es vint al carrer,
que van en correnudo fins
a arivar al to rittant
al final de l'acte.

Comme va a la porta
de la "direcció"; després,
repenta; es detura; dub-
ta; per fi, cuida:

Teresa! Teresa!

- Et com va fent-^{men} repen-
tentament, a la porta
de la redacció d'inecció
apareixen Teresa; ade-
ta. Comme encara el Hum.

Teresa: Sun cuidaves?

Comme: Sí... Vinga tu també, filla... ara pujaré fe-
basta amb unes dues... Passaré a la rateta
de visites... Sabien veure, veritat?

Teresa: Home, es clar!

Adela: Sí, papà.

Comme: Se'n va portar roba, roba propa, vermette, i mo-
rada... La emiré de prest, de quatre ualles,
emprens?...
Teresa: Ho pare, que ens hem trobat roba?

Comme: Ho, dona, no!... Heu de ser un brauder... Te-
no de presta, de presta... Anen!

- Les emprens vers la
porta de primer terme
dreta -

Adela: ¿ Fabriet? Ja et vender de fabriet? L'altre
que s'espera.

Comme: Sí, filla, ja ho sé... auèu! auèu!

- Adela: Terem surten
per la porta de la direcció
primera terme. Una pausa.
L'el bras del carrer s'apena
veus: l'arros de festa. Crits
de Viva la Republica! Mori
la tirania! ¿ la cantarella
de Mori Caubó! Mori cau-
bó! Viva Macià!

Comme s'atunya a del tal-
cò. Mira al seu entorn
amb regret, amb una inimi-
ca angunna. Va a dir
la porta de la direcció
però no s'atreveix a en-
trar. Es prata el cap. S'at-
sen. Fucen un cigar. El
stença. Sospira, molt a-
perarar. Síu:

Ja es ben difícil, ja!

- Per la porta de la direc-
ció surt fabriet, que fin-
feix no veure a Comme. Va
vers la porta de ~~matida~~
primera terme dreta. Quan

ja hi va, Cosme v' aixeca
i cuida com pui demana
auxili:

Senyor tabrat!

- Gabriel es detura, es fira,
esguarda serreament Cosme
aquest, fent un gran esforç,
pregunta:

Que se'n va?

Gabriel: Naturalment. M'han deixat tot al seu des-
patx: jo tinc altra feina que estar-me al seu des-
patx.

Cosme: Quedi's, fathi'm de favor, toe jo pui l'he fet vi-
dar, pui m'he pès la llibertat de fer-lo cuidar.
Valdià parlar amb vòlè

Gabriel, atceient-se: Signi. Però pemi pue no pue perdre
temp

Cosme, molt trbat: Ok, signi signi! Ho es pas tan fàcil!
Si tot pue hi ~~signi~~ ^{signifiane} ~~deu~~, u' se com comen-
ca.

Gabriel, aixecant-se: Així, valdià mes pue ho deixem
~~no~~ correr.

Cosme: Ho, me deu! Ho se'n va! Ho se'n va!
Gabriel, atceient-se novament: Signi. Ja parlau, ja fau' ~~no~~

Cosme: L'ultima vegada pue em vegem...

Gabriel: Valdià mes no m'indar ho.

Cosme: An enes pue no v'obliden, senyor tabrat. Crespui
que estis sincerament pemedit de les meves pa-
rautes i hi prep a que em perdni.

- Molt avexp auyit -
Potrex apueth dir habin begut un xic massa...

Jabriel: Potser sí.

Cosme: ¿ ja no sóc un mat home.

Jabriel: Potser no.

Cosme: Ho, que no ho sóc. Hi he pensat molt en voste, perquè ho raijo. ¿ en la meua filla ... hi ha parlat amb la meua filla?

Jabriel: Sí.

Cosme: Doncs hi vaig a demanar una alegria: ja es poden casar quan vulguin!

- Un xic decebut veient la cara fuda, impatiente, de Jabriel -

Jabriel: Que no s'alegra?
Sí, perquè l'estimo. Però em dot que raijo filla de l'home que ha pogut insultar la meua mare.

Cosme, baixant el cap, avergonyit: ¿ no es una venjança el que jo m'hegi hagut d'humiliar davant de voste? Ho es una venjança el paper que estic fent? Per mi, amic, la veua mare es la meua santa de les dones i un altre em sentíem ^{i distingida} i efforts de que una senyora tan digna ^{sentís} a formar part de la nostra família.

Jabriel: Ok, ja, ja.

- amb una lleu traigüo -
¿ si tot això no hagués canviat, si encara estésim sota ~~la potestat~~ de la ~~insolent~~ dictadura, voste m'hauria cuidat?

Cosme, que no sap que dir: Home!...

Jabriel: M'hauria donat la veua filla?

Cosme: Home!...

Jabriel: La meua mare li semblaria la meua santa de les dones?

Cosme: (Calla, humiliat)

Gabriel: Ho veu!

Cosme: Però jo li pego pue accepti, a pensar de tot.

Gabriel: Si: a pensar de tot, accepto... perquè això si pue es una verganya!

Cosme, mes animat: Ho, home! Ho pas per mi!

Gabriel, aixecant-se: De manera pue...

Cosme: Ho! Ho s'en vagi encarr! ¿et diari? ¿=La Veritat=?

Gabriel: Què li passa a "La Veritat"?

Cosme: Què en faig ara?

Gabriel: Ah, fathi'n et pue vulgari.

Cosme: L'hem de salvar, Gabriel! L'hem de salvar!
Jo sense "La Veritat" no pue viure!

Gabriel: Però si sempre hi ha viscut sense la veritat!

Cosme: Bé, ja m'extere...

- Finalment: amb la m

Gabriel: Jo havia pensat en votè...
~~per un dels~~ d'abans -

Cosme: Si: per dirigi-la: donar-li un cambi... Vostè es l'home pue necessito, li he de ser franc. Ha estat emprenyat, perteguit... ¿això ara es un mèrit... A mi, en cambi, no m'ocurten. ¿això pue n'he estat sempre de republià! Si, sempre: sempre! Però ho discriminem.

Gabriel: Calli!

Cosme: Com?

Gabriel: Que calli.

Cosme, després d'un moment, amb inquietud: Ho s'ha conf-

Sigui.

- Comme va a la porta
de primer terme dreta

i crida:

~~Li d'un a un; ni mitja;~~
~~un a un; tota nit~~

Comme: Voten fer et farre?

- Estien Joan Carat,
mes havent que mes, ~~etc.~~

Joan: Sigui, senyor Barriet.

Comme, per Gabriel: Li presento el meu director.

Joan, pat-hid, rolat: Vostè, salvat?

això tot dir que em tfeu?

- a Comme -

Comme: Una cosa per l'ertit.

Joan: Voldria saber els motius.

~~Comme, ^{sabiel, dur;} ~~dur;~~ ha els hi diré jo: el diari necessita un director
honrat. Per tant, vostè no ens serveix.
Joan, pat-hid, dirumpent, arrencant un pat: Perquè no veix?~~

~~Gabriel: Perquè com erigit: com perdido, es un facat-
rat; perquè no te cap mèdit; perquè, emparant-
se en el diari, ha fet tot el nepotisme que
se li ha presentat; perquè en l'orde moral es un
indiscretissim.~~

Joan: Li advertixo que!

Gabriel: Ho m'advertixi i es perquè me pot perbas
~~tot el que li he dit.~~ ^{si} convé mes callar. Altren-
ment no em fa cap mena de tristesa, per-
què en perdre el càrrec no es quedaria a
la miseria: et ^{podria} ~~representar~~ ^{mantenir} ~~representar~~ la seva

i la filla! Et vosta no li vindrà de nou.

Juan: Sux veuenem les cases!

Gabriel: La sera no la vull veure mes! A fer! A fer!

- Et ben a empentes,
 An moment, at caser, les
 vent tirufats van augmen-
 tant, barriades amb cam-
 panetes de tramvies; hap-
 sons d'autoenvit.

Comme: Tu sembla que ho has fet una mica mala part.

Gabriel: Ho heu quedat que ara manen jo? Si no li
 sembla bé, m'en vaig.

Comme: Ho! Així, no! Vex fent, un.

- Futur prop. Com que
 he vist ~~de~~ de la manera ^{que} ~~era~~
 tota joan, no està gaire
 tranquil.

Gabriel: T'he fet cridar per a ~~comunicar-te~~ ^{comunicar-te} que ara el
 Director no jo.

José, atargant-li la mà, que Gabriel no accepta: ah! Et he
 licito!

Gabriel: Ho em felicitat, perquè he decidit prescindir
 del teu servei.

José: Home!...

Gabriel: "La Veritat" no necessita poetas com tu, ~~poetas de~~
~~Balans, dictadura i mala vida.~~

José: Així, em donen la Hanna?

Gabriel: ~~Hi, així ^{de la Hanna} no es fau prètic & altrament, tu no ets~~
 de planyer. T'has casat amb una dona vint
 anys més vella que tu, però xica, que sempre et
 tindrà per un gran poeta. Sucara que no esca-
 pui a "Le Veritat": et destitueixin de l'atto.

ciatis.

Josep, molt treballat, però volent dissimular la seva tristesa:

Tranquil·lament, això sí, però no m'ho esperava.

Jabriel: Tanpoc esperaves la República, i ja tornaves a te-
nim. Tens poca vida, ~~llançat~~ llançat!

- Amb una transició -

Ara et prepa que ens estabris un examen dramà-
tic! ~~Les exemes dramàtiques que s'han fet~~

~~per a les teves comèdies, i es pot pensar en repintar-les amb~~

~~el primer examen de... que, ara, ho debta.~~

Josep, amb comèdia: Per què m'has pres? Ho te-
nim: ja ho veuràs!

Jabriel: Sempre m'ho havia pensat. Però ara el temps
com tu no era convenient. Ara, sempre!

- Recompensant-los amb
molta correcció a la pre-
ta de primer terme de-
ta, tustant-li l'espal-
ta amb ironia afectuo-
sitat -

Ara, ^{sempre,} que femin preta.

- fent Josep. Una pau-
ta. El nit at canes,
cada vegada en argument.

Treme, admirat: Hri, en capítol més que jo.

Jabriel: De treme't? y de buscar-me també. Ho v'explicaré, que ja tinc substituït y mi-
nos per apueta.

- fent Manuel -

Manuel, molt tranquil, a Jabriel: Ho veu dignes res:
ja se' que ara has vingut a xutar i que ja

Gabriel: ah, vostè també hi era?

Sabri: Sí, senyor: jo també hi era.

Gabriel: Ho: me'n alegro. Seide aquest moment, senyor Pla-derath, deixa d'esser director de "La Veritat":

Sabri: Sí pue comento se pu a mi la Republica

Gabriel: "La Veritat", d'ara endavant, es necessitaria director de patla. Tot els redactors respondran dels seus articles: ~~ningú~~ vostè no haurà d'anar a la presó per un altre.

Sabri, un xic asperat: ja em va bé ~~tot~~ això, ja em va bé aquesta idea ^{filantròfica;} humanitaria. Però...

Gabriel: Però puè?

Sabri: Jo, anant a la presó per votés, cobrara quinze duros al mes. I ara no els cobraré. I a casa me'n pobra.

Gabriel: Ho tenia un compte a l'Ajuntament?

Sabri: Sí, senyor: excombraria. Però com pue me'l va donar la dictadura, ara també em deurán tenir al caser.

Gabriel: I vostè fcia d'excombraria?

Sabri: Ho, senyor: unes hi anava a cobrar.

Gabriel: ah, doncs, sí: et deurán. Segun pue et deurán.

Sabri, consternat: Ara sí pue farém l'una! I perquè? Perquè es immurat pue voté fatti d'excombraria. I ~~excombraria~~ perquè es immurat pue obri sense tenir-han.

- Una pauca ben. Ho- to alegria al caser. El pobre Sabri, abaturat, tint, i 'apala a una cadira per a no caure. Mm... ra.

Jabri: La meua dona [...] i la meua filla!... Què t'hi diré a
 què't vespe a la meua dona i a la meua filla quan arribi a casa?

Gabriel: Signi-'t-hi que ja no es directe, perquè ara et directe no jo; di-
 qui-'t-hi que ja no arribà més a la peis... peis que es puda al
 dian amb doble mesura.

Jabri, molt emocionat: Senyor Gabriel! Gracies!... Vostè ri que es ho! Vostè
 m'ha salvat, senyor Gabriel!

Gabriel: això at senyor David. Lo ell pui ho ha volgut així.

Jabri, a Cosme: Senyor David!...

Cosme: No, home! A mi que m'explia!... ti jo no es sabi res!

- A la porta de la duta apareix Sebastià.
 Entra corrent, sense demanar permís, v'ri-
 x en vèus a l'interior, cada vegada mes
 rufes; algun cadira que cau. I v'riuen, en
crescendo fins al final, les veus del corru que
 canten la pleu de la República veixent. Net
 confuses, apagades per la humfania, comen-
 cen a ri-re les notes de la Morveltera.

Què hi ha? Què passa?

Sebastià, sens atè: Mux homes!... Han entrat uns homes!... Venen a assal-
 tar!... Iru molt i jo no tenia armes... Ah, hi: porten passi-
 vets, punyats i pistoles!... Ja me apui!

Gabriel, un xic pat-tid: Que entria! Ho passari res, no tinguin
 por! Jo vaig amb adeta i la sen mare!

Cosme, espavordat: Hei! Ho em deixis!

Sebastià: Ja son apui!

Cosme: Ai, pobre de mi!

- Gabriel surt per la porta
 de la secretaria.

- Rapidament, exmadisim,
Cosme va a la graneta, en-
 tren un disc i el Heure a la
 vis teta sob papers. Entra un

grup d'obers. Naturalment, no van d'el-
 liqueta: van brut, en rola de treball. - ~~Per~~
 (Plan de mecanic o manegues de canvi
 però hi ha en els nostres, un resplandor
 d'alegria que esdevé resplandor de tra-
 dat. Venen sense vis al cap, amb el ull
 cec, i noses de vidre. Un d'ells porta
 un pet, una litografia de la Republica.
 Un altre una pancarta amb el retrat
 de Ferrn Galán: Amp el Jacin Her-
 nandez, unat amb una branca de
 ller i una cinta republicana. Un altre
 cobra amb una forma fipin. Tot plegat fe
 un aire de mes canada, però de mes can-
 da que no fa riure, riuó que emocioa.
 Han entrat euidant, però sense massa
 apressivitat.

Un obrer, a un altre: Parla tu!

Un altre: Hume, jo...

Un altre: Què parti et que rigni, però que parti algú.

Un altre: Vinga que tenim pressa.

Un obrer: Ja parlare jo.

- Disparint-se a Crome, fabri i fabraria

apui a la redrecció de "La Veritat"?

Crome, molt esporguit: Sí, sí, senyor.

Un obrer: apui, ^{doncs,} per un feien et jo a la dictadura

Crome: ~~apui~~ Ho, no senyor...

Un altre obrer: Creu la veu dels rics!

Un altre: Des que manaven!

Un altre: Les nostres pàgines omittaven injúries contra els obrers!

Un altre: Adulaven et mi, et ~~travestien~~ els pitjors i et ~~travestien~~!

Un obrer: ¿an pui un defensor?

~~Un altre: [illegible]~~
~~Un altre: [illegible]~~
~~Un altre: [illegible]~~

- Tot això en un to d'indignació i apressivitat, arrencant veus (com) febrils: Salvi, que estan a errades primer terme -

Un altre: ~~jo~~ Qui us defensau?

Cosme, fent el no ho sé però molt no ho sé. Al advertir que si no venen amb bones intencions evitari la guerdia civil!

Un altre: Bretol! Fucara no n'has dit prou de la guerdia civil!

Un altre: Aniré jo no em fa per la guerdia civil! Aniré manant el poble!

Un altre: ~~Què~~ Acabem! Qui es el directe?

Cosme, remy alant Salvi: Apueta! I apueta!

Salvi, espantat: - Els altres anen en contra Salvi.

Cosme, més espantat que Salvi: Caltí!... Semani'm et que vulguis, però calti!

Un altre: Bretol!

Un altre: Fartant!

Un altre: Gladre!

Salvi, lívid, tremolós: S'equivocuen! El dic que s'equivocuen!...

Cosme: Ho! C'altí! C'altí! Falt te la culpa de tot!

- Apart, a Salvi -
Si qui pue ra, pu l'aura de deu! Li soure d'iney... di...
ners! ... Tant com en vulguis!... (Però digis pue h! No hi ha res que rebí! fa li no pue h!)

Salvi, no s'atent que fer: Senyor, jo...

Un altre: ~~Supera~~ Supera ver ne p'is hús!

Un altre: Pre! Hloarpuic!

Salvi, entant: Qui patta? que em apues em?

Un altre: Salvi! Vos apui!

Salvi: Si, jo. Que patta?

Un altre, remy alant Salvi: Apueta brelot, que es el directe de la Seitat = Salvi, comprenent la situació: Ho es cert.

Un altre: Ent ho he dit apueta remy.

Salvi: Apueta remy i ho equivocat. Falt es l'aura del diavol i al directe l'heure tret. ara el directe no és. Qui volen?

per a atidar aquest, parlati aull d'opucio
i d'ipromincia, hi canbierem el nom.

Gabriel: Ho, el nom, no. ara sera el que mai no ha
estat: ara sera "La Veritat", perquè veritat
seran la llibertat i la justicia.

- Et carrec esclatare les
notes magnifiques de la
Marsella entre el nit i
les aclamacions del poble,
als quals v' unixen el drey
que estan en exen

El drey: Viva la Republica! Viva la llibertat!

- Comme, que ja es exen ric-
erament un republica de tota
la vida, esti abraçat a la can-
dora. y amb el vinces, el
dany de festa i la Marsella,
va caient lentamente el

Telo.

5 octubre

Cap-002(15-1)

Epistel en 1995

L'escena

Cap. 002 (151)

Un saló de confiança a casa de Gabriel
Sabrat, a les afores de Barcelona. Un saló que té
en un angle una gran finestra mes ampla
que alta, oberta al jardí i per la qual, a més
del jardí, es veuen Barcelona, Montjuïc i la
cinta blava de la mar. Un moblet molt baix amb
llibres, algun miró deSOAP, tal vegada ~~un~~ un
perro amb flors. Una taula, unes cadenes. Mobles
moderns, de línia recta. Les paret - sense cap pu-
dro; - d'un gris argentat. Una porta a la dreta. Una
altra a l'esquerra.

COMEDIA

Cap. 002 (152)

- Sont les bestes d'un
mati d'istim, d'otidre.
Al jardí, les fuites des arbres
m'propues. Se cola de'auam
tamenen a cause. En ecce-
na hi han unes matetes
can preparades. Se fan en
fan, fin criat, una recen-
ta, pararian un caput, unes
caixes...

Adela i la sen mare, la tercera
tercera, parben. Adela
verteix un vertit raste, se riat-
fe. Se els quant, l'abip i et ca
pelt l'ament d'un ratisa.
La senyor Teresa, abip i vertit
carver, capet. quant. Adela
seme seixar d'atendre la sen ma-
ra i ve pu la cambra amb la in-
paciencia i la nerviositat de tot
prolegs de riatpe.

Teresa: Veig que, seixidament, avni et la

Estela: Prou, mami, de ditament

Cap-002(153)

Teresa: Qui m'ho habien de dir que as puat
emp de Republica, quan s'ja habiem pa
sat les argunies les pimes tempy; les se
tes em començaven a anar be, ^{altra vegada} ~~perdes~~ ~~una~~
una filla.

Estela: Ho he perdut pas, mami: em ho viciat sempre
que vulguis, sempre que em necessitis,
Bruxel·les.

Teresa: Ah, pobre Estela! I que malament et veig

Estela: Sense tenir algun cosa a la vista, pensic em
que cada dia que passa estic mes contenta
i em sento mes libre.

Teresa: Peis aquest fabric, et ten mant!

Estela: Si vens a ~~matparlar~~ matparlar-me et prep^o que
catis. Verré-me a matparlar del mes
mant em vulla una cosa de mat parlar.

Teresa: Ho et coneec!

Estela: Soc la tua filla.

Teresa: Peis no ho recubles.

Estela: Doncs ho soc.

Teresa: Peis t'has tornat em ell, em el teu
rit.

Estela: I me'n alegro.

Teresa: Jo no.

- Non moment
Les vegades que m'he recordat de

casament! Quin distanciat varem

Antònia: Vosaltres, porteu hi. Però un altre, no

Teresa: I perquè ^{ens} ~~l'era~~ ho se pendre la filla?

Perquè se'n va d'anar a Bèlgica?

Antònia: Perquè es veu que li convé més que estar-se aquí. I jo el repucio ^{amb molt} prof.

Teresa: Però que hi ha d'anar a fer a Bèlgica? Que no té fe i el diu?

Antònia: Sí, i no hi fa cap gràcia tenir-lo. Tu m'has dit que Gabriel de Los anys encara que a les seves tardes de peus d'istru. I que com enginyer s'ha fet una posició envegeble.

Teresa: Bah! El teu pare diria que ~~està~~ tant bé se l'hauria profit fer amb la política

Antònia: Gabriel es un home honrat, i ^{a ell li ha} ~~el~~ honrat no es fan una posició amb política.

Teresa: Però... sí, filla, jo no hi entenc, i ambrien ballar el cap. Que no es repubteu mai?

Antònia: Sí.

Teresa: I que no manen el republicans

Cap. 002 (155)

Antela: Ho recullit, mami: noucis ho recullit.

- Per la dreta entre Gabriel

Gabriel, en veure Teresa: Ah, ja es aquí? Quei tot, com
va? y et seu marit?

Teresa: Ara se'n va venir.

Gabriel, somrient amb ironia: ja m'ho penses. Però no calia
que et molestés

Teresa, en lo tímid de veure'l: No, em sembla que fas un
distract en anar-te'n d'aquesta manera

Gabriel: De quina manera et dic? ja veu que veu'n
veig com fa tot-hom: preparant te malates, apafant
et ben...

Teresa: Be, ja m'entens. y no facis bromes que no entic
per bromes. Qui refereix a aquestes pesses, a aquest
matge tant ràpid...

Gabriel: Fa parete tres mesos que es veig anunciar. Una em-
presa belga molt poderosa m'ha encarregat un treball
que m'interessa. Me'l paguen be, i accepto. això
no es pas una cosa tant extraordinària

Teresa: Que us pue et digui? a mi em sembla un distract d'aquí tot.

Gabriel: Doncs v'espriu. Et distract et parir si em p'edam, y x mes
del distract et parir una.

Teresa: a quattres?

Gabriel: a vòte, no.

Teresa: ara ho dir a la miu... Tu pue'eres tant republicà...

Gabriel: y encara en ve. Per això m'he veig: pue a p'eder veig emest-me.

Teresa: Però pue no em pots emest aquí?

Gabriel: Ho. M'hi han marta, tot-hom n'et.

Teresa: Milla

Gabriel: Ho sembla milla, però es pit jr.

Teresa: Ai, jill, no t'entenc. ja veu que veu'n t'he en.

Gabriel: ja no em veu existen. Et siac' n'enda vent, tot
la sent v'ha oblidat que veu el veu'n

maint, com le major Sel maint que
meu manen amb le Republica, en le 1er d'Avril
Patritia...

Teresa: Quines pames le passar mal de cap! Tant
te que hi estares aqui!

Fabriel: Vostè v. ho pensa, però també v'equivoca:
hi estara molt malament. I amb el seu
permís... em cal encara arribar mes
estes...

- Entre el senyor Cosme
Barril, a poc s'haber
entit Fabriel. Ve vermell, et.
brufant.

Cosme: Sucara ariva a temps?

Adela: Si, papà. Ho se' perquè heves de eme. Ho se'
fins pas!

Cosme: Potser tens raó. Potser no fogués... però
ho sembla, que per cas es igual

- I'arreu -
~~Quand~~ De totes maneres jo sabré impedir
aquest sistemat.

Teresa: Ai, si, Cosme: fer-ho, tu que la te ara
tantes a tenir tanta influència.

Cosme: Jo ho sabré impedir.

Adela: Vos sí, papà?

Cosme: Et le meu fill...

Adela: Dient-me això no em fas cap descobri-
ment

Cosme: I etl es el teu mant

Adela: També, papà: també ho rabin

Cosme: Però a més a més, i així és el que te inter-
pretaria, etl' és el directe del diari i jo en
tóc l'aire.

Adela: y pue?

Cosme: Que així és el més turt: que jo en rigui l'a-
ire! I en aquestes circumstancies, precisa-
ment: quan la seva directió pot perjudi-
car la meua candidatura.

- firaent-se amb prou ver-
tes dues dones ~

Perquè no se' hi ho rabeu que em veteu fer
diputat!

teresa: Que ho dius de debò? Cui, Cosme, que em fas
contenta! Be, vaja, que la República es es
per una cosa tant solenta com diuen al-
guns. Si sembla igual que abans, si tot sem-
bla igual que abans!

Cosme: Ara, us pue et digui la veritat? fins em
sol haver estat de l'Unió Patriòtica. Què hi
dijes tu, fith?

Adela: Que no et digui, papà. Potser et fan dipu-
tat de la República precisament per així: per
haver estat de l'Unió Patriòtica.

Cosme: Ara, diu unes coses! ... Però, per cap hi ten-
rao. Et digui com rigui, necessita et teu
maut. Et te un prestigi que jo no tinc, i pot
ajudar-me molt

Adela: Que sembla que no potin ajudar-te gens

Comme, sempre. Perquè?

Cap. 002 (158)

Adela: Perquè sempre passa i ha de presentar
- Brucles.

Comme, més sempre. Ho hi ha d'aura a fer
és a Brucles. La República et necessita.

Adela: La República o tu?

Comme: Be, es igual. I tu, que es la meua filla.

Adela: També soc la teua esposa.

Comme: ... m'ajudaria a convenceu-lo.

Adela: Si ho intentava, no et convencien. Però
no ho intentare.

Teresa: T'ex-ho per teu pare, uia! I per mi, que
també m'ajudaria en la disputa.

Adela: Ho.

Comme: Perquè?

Adela: Perquè d'un tempsada em i et veig trist,
triste, amargat, i jo et veig alegre i feliç!

- Ja no puc cap mal-
ta en excels. Les han tret
totes et uia!

Comme: El que passa es que es un descaprit. Tot m'
ho deu a mi, i jo em em papa!

Adela, frat-hida: Papa! Catta, si vol que segueixi et
timant-te

Comme: I perquè he de catta?

Adela: Perquè no tens memòria. Si en tingues
recordança d'aquella tarda del catife d'
Abel!

- I just per la dieta -

- Una petita pausa. Ma
nit; muller es un ven d'ho-
lat -

Teresa: Te'nas la urin.

Comme, apresarat: Si que en te, però quan ens perti la
contraria li hem de dir sempre que no en te.

Teresa: ¿ara que faies? - Un moment -

Comme: Partari amb ^{ella} li farei veure la necessitat de
quedar-se.

Teresa: Vol dir la necessitat que tu tens que es
quedi.

Comme: Si, vol dir això, però no s'entén perquè
no ho fentis dir... ¿promoureu una reunió...
li prometeré alguna cosa... ¿això que no se
pas de que es queixa! ¿l'he fet directe del
dian, l'he situat, li he tret la gana del sa-
munt.

Teresa: Això no li diguis, que no li farà cap gracia...
no es quedar-se.

Comme: ¿jo veure que es fandi. V. he de quedar! El
necessita

Teresa: El necessites, però ho decidit marxar, anar-te'n
a Bèlgica. ¿ex totxut, recordats ho, V'he avar
a enginyer i ja ho es. V'he avar-se amb la un-
tra filla i v'he a avar.

Comme: Perquè jo vancip donar el si.

Teresa: El si et va donar la urin. Del teu u'hanien
prescindit. Sense el teu si també s'hanien
casat.

Comme: Manta que no ho penso!

Amb una transició

Be, mira, no en parlem més que us acaba-
ria d'atabalar i ja se'entia per. Ver-hi: Si-
pa-hi que et vull veure. I tu quedat amb
la noia, que aquestes coses de la política no m'es-
tes de bones.

Teresa: Ara, si, que fins volem i tot!

Comme: Certin que ^{a mi si que} em faies tota! arxivant! ~~et~~

Teresa: Eii, mare, que et ~~tan~~ tantes repausis! Ho
se't pot parlar cap bona deede que et hauré
important!

Comme: Doncs no me'n partis.

- Teresa surt per la dreta.

Tant be que anava a tot això!

- Torn un timbre. (suspi-
reix) Per serventa

Et jaudi trovarí uns senyors que han vingut
amb mi. Fessi's passar.

Per serventa: Molt be, senyors.

- Per atter pauca.
Et veure si entre tot el poble per un cas!

- Entien es quatre senyors
de les pres vives

Senyor primer: Quiè? Per l'ha vist?

Senyor segon: Han parlat?

Senyor tercer: S'han entès?

Senyor quart: M'h'hastrerit a la intempit-li.

tat que rovet-ten totas a puertes puentes.

Cosme: Ho, en can no t'he vist. En t'he fet arisar
sempre primer, iniciant la retinada: així us atreu...

Cosme: Ho! Ho se'n rapin. Qui rap! Totser entre tot el
convencerem mita.

- Entre Gabriel, fa vertit de
carre.

Gabriel: Bon dia, sempre.

- de Cosme -

Bon dia, ho sapre. L'hi agraeix o que has i vi-
gut a Sic-me a deu.

- de sempre de les pures vives -

Y a vortés també, ja no cal dir ho.

En rap preu, però, perquè no potie atendre't
com vortés mereixen: ~~però~~ et tenen no esperen
a ningú.

- ja no cal dir ho, perquè es
de reposar-ho, que en les
parantes de Gabriel hi ha
una ironia plena de menys-
preu.

Cosme, rient... però amb molt poca atenció: Ah, que
vas depresta! Et tenen! Sen, sen, i per exort-
ta'm que, qui rap! potser sempre d'habes.
me esoltat et quedaria.

Gabriel: L'he repen que no.

Sempre primer, tímidament, veient venir la pedu-
pasta: Si han de parlar potser seria mita

Comme, ^{que era retirossim} ~~amb una mirada terrible.~~
Ho, home! Ho sat!

Fabriel: Com vistes vulguin.

Senya regan: hi, hi: sen milla.

Senya teure: així vistes parlen les terres eres...

Senya puant: M'adhereixo a la proposició dels ~~meus~~
amics.

Senya primer: L'esperarem al jardí.

- La Fabriel -

Te un jardí molt bonic.

Fabriel, acompanyant-los a la porta: tota a la ven
disposició. sobre tot era que me'n vaig i a la
casa sempre hi queda el servei.

- Surten es quatre senyals
de les forces vives

Ho v'auré perquí l'hagin deixat tot amb
mi. Però ell tampoc no m'havien conven
ent. Vostre vot que em queda.

Comme: hi

Fabriel: I ja no vull quedar-me.

Comme ^{en to de l'ermó paternal:}

Ho, ja no et vull engranyar...

Fabriel ^(ve:) ja ve: ja m'he engranyat prou.

Comme, ^(S'arruïa)
(que diria em?)

Fabriel: Que ja m'he engranyat prou, que m'han engranyat tot i tot m'he engranyat. ~~Però~~
~~ad que em de~~ Recorda aquell
tanta del catxe d'Abel? Aquella tanta
vostre estara molt de pr. Havia actual d'

una manera massa tèrbola i tènua
 que haquí arivat aquella hora que no
 he arivat encara: l'hor de pagar, l'hor
 de fer justícia. Vostè va mentir-me en
 dir que ja no intervinguin en el dia:
 hi han intervingut vostè i els seus amics;
 l'han tornat a la Guàrdia d'abans. Vostè
 va mentir-me en dir que acatava el re-
 gim, que era un veïn republicà.

Comme: molt apurat: Home, me...

Jabriel: De totes maneres hi pot quedar un encàrrec
 et pensar que com vostè si hi han molts
 que es homes com vostè son majoria i que
 ho s'estan arriscant; caldrà ocupar
 tots carrers i vides. Si el poble no fos tant
 bo i tingues més memòria no vindrien
 tant

Comme: Be, venia...

Jabriel: Vostè creu que l'home que he servit la
 Dictadura pot servir la República?

Comme: ¿es clar que ho creu. A qui em tens a ve?
 Que no he servit jo?

Jabriel: No! He servit d'ella, que es molt dife-
 rent:

Comme: Tu no et vols fer carrer que es homes saca
 bé.

Jabriel: Del que canviem massa i massa troent
 no iat fide-re'n.

Però no en parlem més. M'he proposat no
 - amb un bon temps

partar més de tot això. Fugi de la llum
 no per covardia, sinó per fastig. Quan vistes
 la llum pent, es de l'orde, mataren feien ma-
 tar es treballadors pel canes, jo en a la
 preu, a l'exiti, o en condició ordinaria
 per ls carreteres. M'he fixat la vida moltes
 vegades. Quan ex vistes la casa beuen la
 mare, ^(perquè l'assassinat era a cada cantonada) no sabien ni tornaven a beure-la de
 manera que no es covardir: ex fastig, fastig
 que entre vistes: jo, hi hagi res de comú.
 Per a vistes la República, com beuen l'insurrecció, es
 un negoci. Per mi es un ideal.

Comme, molt abatut, comicaument abatut: hi, vafà:
 que no ens entendrem.

Sabriel: Ho, senyor: no ens entendrem. Vistes i
 jo no ens podem entendre. Altra ment, no
 hi sapifa f'reu. Jo se poden com vistes podien
 servir-li. Li servirian més es para seus amics
 d'altre, ~~que~~ que avui ja tenen a tenir
 influència. Vistes vlt'esser diputat. Ho v' a-
 mirari, que ja en veu. Diputat: fins veu veu-
 te. La República es f'euerca i oblidat i peudo-
 na. Qui no s'oblida ni peudoen tot jo.

- Tola un timbre. Fenten
l'ideu, amb el capell posat, fo-
ren i sera ser ventu.

Joan té el vlt' preparat?

Don ser ventu: hi, senyor: i esta ja facturat d'epu

pater.

Jabriel: Molt bé. Quan es pares de la reyneta i es sempre fue son al jardi, i fue son parí entran, se'n vagin, ho tanquen tot: Lloren de claus al jardiner.

Una verrenta: Si, sempre.

- Just. Jabriel es per
l'abriç, es quant, apal el
tanet.

Adela: Adieu, mamá.

Terera, abraçant-hi i plorant d'un manera ridícula:
hi: Ai, filla meua, quin Segreçin!

Adela: Cap Segreçin, mamá.

Terera: Anar-te'n a un terra que seuen parlar
d'un manera tant a temps que no es po-
sias entendre!

Adela: Si, ~~seua~~ mamá, no tinguis capgúria,
que ja es entendié, y no plorés, que es fa-
ràs malbé la pintura.

Terera, deixant de plorar ~~instantàniament~~ instantàniament.

Tens raó, filla. Reig fue encara t'interesses
per mi.

Adela, besant el seu pare: Adieu, papà.

Comme, amb un xic d'emoçió, però amb un xic tant
sol: Adieu, filla. Pensa per en un altre, que ja
comencem a estar vell i ens quedem sol.

Jabriel: ~~Adieu~~, ~~per~~ la reverre, sempre y tanquen
totes. La seva filla, al meu costat, veu felicitat.

com ho ha estat aquí.

Cap-002(106)

Teresa: Ah, Sen ho fassi!

Gabriel: Et que ho fassa veu' jo.

- A Comte -

Orden, l'ofre, home admirable, gran reputat.

- En aquest moment moment
ten es quatre senyors de les m-
es rives, que avencen fins a
primer terme, at estat de
Comte i ~~de~~ Teresa

Senyor primer: Rixi, no s'ha pogut convenir?

Gabriel, at ptes, amb cedeh: Ho, senyors: no ha po-
gut convenir-me, no ha pogut aconseguir que en
parada quedi. Però ~~no~~ ja se' que ai-
xò a votet, ex-muniquies; però conculles d'
un diai que es dia republicà, es produex
un cert nequit. I no s'hi han de tenir
cap de nequit, ni han de fer aquest cara
tant trista, ~~per~~ perquè això no es un fe-
nat. At contrari: se'n han d'alegrar
que me'n vagi. La me'n presència aquí ja es
ha servit per: no velt que es serveixi més.
Jo no soc un home president i pràctic com
votet. Jo soc tot el contrari d'un home
pràctic. Votet, ~~per~~ i per això
tenen el diai, per a que es serveixi d'execu-
teta, votet esteu repitit, diputat, govern
Ans. Jo només velt esteu ~~una~~

Cap-002 (167)

fa ho era
 com ara, quan era
 quan rotar anar a la presó i
 l'exili. I republicà ho puc estar aquí i
 en l'agui. Poter ser l'agui en repub
 més que ara perquè sense thing la República
 en em semblarà més bella. Ho vivre aques
 ta atmosfera d'ambicions i vanitat amb
 qual vortet, s'han entretutit el d'altre, el
 d'avi, es de sempre, s'han entretutit. V
 tet que, com homes piactius, toquen de pres
 tem i van al seu nepoi. Vortet, que no
 naixen ni en republicans ni tenen cap
 altre ideal que el d'estar al estat del p
 manen. Vortet, que son el p
 tet de sempre, es que estan amb el
 amb el altre, i es que sempre s
 fo amb vortet no hi potin estar, perquè
 del que venen puc val més dir la veritat
 arivar a un iustre. I ara, sempre,

- apasant ateh d
 asen. I a peiar de tot, i
 - fortan ell i
 pleu de inventar i
 cambra, i
 ten el que sempre s
 sembla en
 Can el
 Teló